

Slovenija

"Materin
jezik je najdražja
dota, ki smo jo do-
bili od svojih star-
šev. Skrbno smo
ga dolžni ohrā-
niti,

olepšati in
svojim mlajšim
zapustiti. Človeški
jezik je talent, ki nam

1800 –
1862.

ga je izročil Gospod
nebes in zemlje, da
bi z njim kupčevali
in napravili veliko
dobička . . ."

ANTON
MARTIN
SLOMŠEK

THOUGHTS
LETO – YEAR 39

APRIL

1990

misli

Naslovna slika: Slovenija ima letos dvojno pomlad – politično in v naravi, ta pa je najlepša pod Golico.

+ + +

UGANIL sem v zadnji številki, da bi bila aprilska prepozna za velikonočno številko, zato sem praznikom posvetil že marčno izdajo. Da se bo aprilska tako zakasnila, pa le nisem pričakoval. Najbrž tudi vi ne. Pa se ne bom opravičeval. Gledam tudi v zakasnelosti pozitivno stran: spet se je nekaj dolgoletnih dolžnikov oglasilo s poravnavo dolga – ker so mislili, da sem MISLI ustavil.

Kljub zakasnelosti sem zamenjaval poročila iz Adelaide, iz Sydneya pa je prišlo zadnji trenutek ter komaj ujelo repek. No, pa saj bom moral takoj pripravljati za majsko.

Vesel sem bil mecenskega daru Dušana Lajovica v Bernardov sklad in še posebej njegovega pripisa. Bog povrnil MISLI res nikoli niso menjale barve, ne iz strahu pred pritiskom, ne iz pohlepa po finančni pomoči, pa so doživljale pritisk in bile skušane s podkupnino. Še drži, kar sem ne dolgo pred smrtjo obljubil pokojnemu uredniku, da se mu zaradi MISLI ne bo treba obračati v grobu. Vsaj pod mojim uredništvom gotovo ne.

Ob mislih na narodovo pomlad, ki je zacvetela poleg pomladi v naravi, danes MISLI izražajo svoje veliko zadovoljstvo. Samo Bog daj, da bi doma vztrajali na začetni poti v demokracijo, ki naj prinese deželji pod Triglavom lepe in mirne čase ter iskreno narodno spravo.

– Urednik in upravnik

misli

(THOUGHTS) – Religious and Cultural Monthly in Slovenian Language. – Informativni mesečnik za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji. – Ustanovljen (Established) leta 1952. – Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia. – Izdajajo slovenski frančiškani v Avstraliji. – Urejuje in upravlja (Editor and Manager) FR. BASIL A. VALENTINE, O.F.M., M.B.E., BARAGA HOUSE

19 A'BECKETT ST., KEW, VIC. 3101 – Tel. (03) 853 7787 – Poštni naslov: MISLI, P.O. BOX 197, KEW, VIC. 3101 – Naročnina za leto 1989 (Subscription) \$ 8.–, izven Avstralije (Overseas) \$ 16.–; letalsko s posebnim dogovorom. – Naročnina se plačuje vnaprej. – Poverjeničstvo MISLI imajo vsa slovenska verska središča v Avstraliji. – Rokopisov ne vračamo. – Dopisov brez podpisa uredništvo ne sprejema. – Za članke objavljene s podpisom odgovarja pisec sam. – Stava in priprava strani (Typing and lay out): MISLI, 19 A'Beckett Street, Kew, Vic. 3101 – Tisk (Printing): Distinction Printing, 164 Victoria Street, Brunswick, Victoria 3056. Telephone: (03) 387 8488

KNJIGE! KNJIGE! KNJIGE!

Poštšina v ceni knjig ni vključena, če vam jih moramo poslati po pošti.

UČBENIK SLOVENSKEGA JEZIKA, I. DEL (SLOVENIAN LANGUAGE GAUGE MANUAL, PART I) je došel iz ZDA in je spet naprodaj. Žal je drugi del pošel in nove izdaje najbrž ne bo. – Izdal Slovenian Research Center of America – Cena 12.– dolarjev.

SLOVENSKO SLOVSTVO – BERILO (SLOVENIAN LITERARY READER) – A. L. Ceferin (ed.) – Cena 11.– dolarjev.

SLOVENSKE NARODNE PESMI – SLOVENIAN FOLK SONGS – A. L. Ceferin (ed.) – Cena knjižice z audio - kaseto vred 6.– dolarjev.

ANGLEŠKO-SLOVENSKI in SLOVENSKO-ANGLEŠKI SLOVAR v eni knjigi, zepna izdaja. – Komac - Škrj. – Cena 12.– dolarjev.

OBRISI DRUŽBENE PREOSNOVE – Knjiga esejev Dr. Marka Krentarja (Argentina) o preosnovi družbe. – Cena 10.– dolarjev.

LJUDJE POD BIČEM – Trilogija izpod peresa Karla Mauserja iz življenja v Sloveniji med revolucijo in takoj po njej. Zares vredna branja. – Cena vsem trem delom skupaj 12.– dolarjev.

ŠKOF ROŽMAN, I., II. in III. del. – Obsežno delo dr. J. Kolariča podprto s številnimi dokumenti. Cena vseh treh zajetnih knjig skupaj je 40.– dolarjev. (Posamezne knjige: 7.–, 9.– in zadnja 28.– dolarjev.)

STALINISTIČNA REVOLUCIJA NA SLOVENSLEM, I. del. – Odlična študija razvoja dogodkov 1941 – 1945 v Sloveniji. Spisal Stan Kos, izdala Samozalozba v Rimu. Cena 13.– dolarjev.

POLITIKA IN DUHOVNIK – Zanimivo domače pisana avtobiografija pokojnega izseljenskega duhovnika v Angliji Msgr. Ignacija Kunstlja. – Cena 2.– dolarja.

TEHARJE SO TLAKOVANE Z NAŠO KRVJO – Izjave prič o teharskih dogodkih v letu 1945 po končani revoluciji. – Cena 2.– dolarja.

V ROGU LEŽIMO POBITI – Opisuje Tomač Kovač, priča pokol tisočev po končani revoluciji leta 1945. – Cena 2.– dolarja.

PISMA MRTVEMU BRATU (cena 12.– dol.), topli spomini na brata **PRED VRATI PEKLA** (cena 8.– dol.), o zaporih po vojni - F. Sodja (CM)

VOJNA IN REVOLUCIJA – Roman Franka Blkviča na 708 straneh je izšel v Argentini – Cena broširani knjigi je 15.– dolarjev.

ČASOMER ŽIVLJENJA – Avtobiografska razmisljanja je zapisal Lev Detela, Avstrija. Knjiga je izšla v Argentini – Cena 13.– dolarjev.

CERRO SHAIHUEQUE – Pisatelj je naš argentinski planinec Vojko Arko in to ni njegova prva knjiga o gorah. – Cena 10.– dolarjev.

božje

misli

Leto

39

Št.

in
človeške

4

VSEBINA:

APRIL 1990

O "revanšizmu" – Predsednik
komisije "Pravičnost in mir"
– Dr. A. Stres – stran 65

Vabilo na Marijin predvečer
– stran 66

Pogled v našo versko resničnost
– Franc Vončina /Kat. glas/
– stran 67

V novi skupščini – večina
Demosa – Stanka Gregorič
– stran 69

Za demokracijo – Resolucija
– stran 71

Adam in Eva na šoferskem izpitu
– Živko Kustič – stran 72

Sadim drevo – pesem
– Tone Kuntner – stran 73

"Odhajaš bogatejši z njimi –
avstralskimi Slovenci . . ."
– Intervju s p. Tonetom

– Iz revije Tretji Dan – stran 74

Kameleoni – Iz "Kat. glasa"
– 5R – stran 77

Izpod Triglava – stran 78

Slomšek nam govori . . .
– Dr. Franc Kramberger v
"Naši Sloveniji" – stran 80

Središče svetih Cirila in Metoda
v Melbourne
– P. Bazilij – stran 82

Premakljivi svečnik – roman
– Lojze Kozar – stran 84

Naše nabirke – stran 84

Novi obeti – ce – stran 86

Središče sv. Rafaela v Sydneyu
– P. Valerijan – stran 87

Z vseh vetrov – stran 90

Kotiček naših mladih – stran 92

Križem avstralske Slovenije
– stran 93

Resnica je kislja kot cviček –
pa se le nasmejemo – stran 96

O „revanšizmu“

Da se lahko vsaj malo zamislimo v težave poteka prvih več ali manj svobodnih volitev v naši rodni domovini, objavljam kot uvodnik izjavo slovenske komisije "Pravičnost in mir". Med mnogimi drugimi neutemeljenimi ustrahovanji so med ljudstvom širili tudi strah pred maščevalnostjo – "revanšizem" je njeno novo ime in tlel naj bi v načrtovanju opozicije. Po izjavi komisije zanj ni podlage. Kristjan mora znati odpustiti – tudi pravkar minuli velikonočni prazniki s križanim in vstalim Odrašenikom nas tega zgovorno uče. Malo krščanskega duha bi imel, kdor bi iskreno ne želel sprave, ki je edina pot v narodovo lepšo bodočnost.

Izjavo je podpisal predsednik komisije prof. dr. ANTON STRES ter se glasi takole:

VOLILNO ozračje, ki ga te dni doživljamo, je pomemben preizkus naše srčne kulture, strpnosti do drugače mislečih, medsebojnega razumevanja in spoštovanja.

V predvolilnih dneh se je nenadoma pojavila beseda "revanšizem", ki pomeni maščevalnost in željo po vračanju hudega s hudim. Tisti, ki jo uporabljajo, se morajo zavedati, kaj pomeni in česa dolžijo svoje politične nasprotnike. Jasno je, da je vsaka maščevalnost v nasprotju s krščansko in občečloveško moralno. Zato tudi komisija "Pravičnost in mir" poudarja, da je za nas nesprijemljivo vse, kar bi spominjalo na načelo "zob za zob in glavo za glavo".

Ni pa prav, če kdo morebitno nevarnost tako imenovanega revanšizma napihuje za politično propagando. Kdor je kritičen do dosedanje oblasti, kdor hoče globoke politične spremembe, s tem še ni "revanšist". Prav tako ni prav, če kdo enači "revanšizem" z zahtevo po celotni resnici in pravici. Krivice, ki so se dogajale, je treba priznati in po možnosti tudi popraviti. Takih pričakovanj in zahtev zato ni mogoče imenovati "revanšizem". O "revanšizmu" lahko govorimo le, če gre zares za maščevalnost do oseb in za željo vračati "milo za drago". Taki maščevalnosti, ki nima nič opraviti z utemeljenimi zahtevami po resnici in pravici, se moramo že kot ljudje, še bolj pa kot kristjani, upirati in biti v svojih okoljih glasniki sprave in odpuščanja.

Od demokracije pričakujemo, da bomo lahko živeli v družbi, kjer se nam ne bo treba ničesar bati, če bomo mislili s svojo glavo in ravnali po svoji vesti. Tudi volitve morajo potekati v ozračju brez strahu in zastraševanja. Zato komisija odločno odklanja zastraševanje z nevarnostjo armadnega posega, volilce pa poziva, naj se ne dajo prestrašiti, temveč naj volijo tako, kot jim narekujejo lastna pamet in vest.

VSAKO LETO, NA PREDVEČER PRAZNIKA MARIJE POMAGAJ, KI VARUJE SLOVENSKI NAROD IN SLOVENSKA IZROČILA V SVETU, 23. MAJA, BOMO V SVOJIH DOMOVNIH PRIŽGALI SVETČE. PREŽIVELI BOMO VEČER V MISLIH NA KRŠČANSKA IZROČILA, KI SO STOLETJA VODILA NAŠ NAROD V DOMOVINI IN OBLIKUJEJODANES NAS V SVETU IN PO NAS NARODE MED KATERIMI ŽIVIMO. – VABIMO VSE SLOVENCE V DOMOVINI IN VSE ROJAKE SLOVENSKEGA IZROČILA V SVETU, DA SE NAM PRIDRUŽIJO.

To je bil SKLEP slovenske narodne skupine, zbrane leta 1975 na eharističnem kongresu v Filadelfiji, ZDA, ki se mu pridružuje sleherno leto več rojakov doma in po svetu.

Prav tako je treba v teh dneh in v prihodnosti dosledno spoštovati človekovo pravico do dobrega imena. Dokler kakšna krivda – tudi krivda "revanšizma" – ni dokazana, mora človek veljati za neoporečnega. Prav tako je treba razlikovati med krivično ureditvijo, ki smo jo imeli do sedaj, in osebno krivdo posameznikov. Na to so v svoji predvolilni izjavi pozorni tudi naši škofje, ko poudarjajo, da nočejo posameznikom odrekati ravnanja po vesti ali lastni presoji, niti ne osebne odgovornosti in značajnosti. Tako škofje z ene strani opozarjajo na nesporno dejstvo, da pripadnost skupini vpliva na posameznikovo ravnanje in do neke mere posameznika nekako označuje, z druge strani pa upoštevajo, da je posameznik v polnem pomenu besede odgovoren samo za dejanja, za katera se je odločil sam. Ker je torej to razmerje med osebno odgovornostjo in skupinsko soodgovornostjo zelo kočljivo določati, je prav, da smo v tem obzirni in previdni.

Končno pa se moramo zavedati, da smo v sedanjem trenutku vsi dolžni pokazati veliko mero spravljivosti do oseb in pripravljenosti na odpustitve. To ni v nasprotju z zahtevami po resnici in pravici. Z volitvami smo obrnili eno stran zgodovine in začeli pisati novo. Želimo, da bi bila bolj pravična, svobodna in lepša.

SE BOŠ LETOS
V SREDO 23. MAJA
ZVEČER
TUDI TI PRIDRUŽIL
S SVOJO DRUŽINO
OSTALIM ROJAKOM?

KO je bilo uvedeno bogoslužje v narodnem jeziku, smo sanjali, da bodo ljudje kar drveli v Cerkev, čes sedaj bodo razumeli, kaj se tam bere in moli. Enaki utvari lahko nasedemo sedaj, ko vidimo, kako se na Vzhodu vse kruši in kako komunistični raj razpada. Gotovo je, da se je končala sedemdesetletna babilonska sužnost in se ljudje na Vzhodu veseli vračajo k dediščini očetov.

Pogled v našo versko resničnost

Uresničujajo se fatimske prerokbe: Rusija se bo spreobrnila in končno bo zavladalo Marijino brezmadežno Srce. Prišla bo nova doba, ki je nismo pričakovali. Porušil se je berlinski zid, simbol delitve med Vzhodom in Zahodom. Tudi se je nova revolucija začela nekje v cerkvah ali bolje pred cerkvami. Potem ko so se ljudje zbrali k molitvi, so šli na ulice in zahtevali svoje pravice. Gotovo je bilo veliko veselje za kardinala Tomašeka, ko je doživel, da so češki državniki prišli v cerkev, kjer so kot nekoč zapeli slovesni Te Deum.

Cerkev je seveda postala simbol nasprotovanja režimu, ker se mu ni hotela ukloniti in ker jo je režim že na začetku razglasil za svojega sovražnika. S tem pa še ni rečeno, da je vera zrasla. Vse more pripomoči k dobremu, toda če ni notranje duhovne rasti, ljudje Cerkev lahko tudi zapustijo, ko odsluži določeni nalogi.

Po drugi strani pa vemo, da trpljenje mnogih vernikov ni bilo zaman in da je obrodilo svoje sadove. Marsikoga je mogoče kdaj napadla skušnjava, da bi se predal fanatizmu, toda zmagala je tista prava razsodnost, ki prihaja od Boga. Gotovo pa je, da so se našli tudi ljudje, ki so svoje sile posvetili verski formaciji ob iskanju novih poti.

NAPETOSTI V DANAŠNJI DRUŽBI

Po drugi strani si nikar ne ustvarjamo prividov, da je s padcem komunizma rešeno vse. Pojavljajo se nove napetosti, ki lahko privedejo še daleč. Islamski fundamentalizem more privedi do novih napetosti med Evropo in Azijo. Narodne nestrpnosti se tudi marsikje stopnjujejo, zlasti pa tam, kjer narod ni imel cela desetletja besede in je bil prepuščen na milost in nemilost raznim tiranom.

Tudi v samem krščanskem svetu vidimo, kako politične delitve vplivajo na poslabšanje ekumenskih odnosov tam, kjer vera lahko postane zastava neke-

ga naroda proti drugemu narodu. Po svetu dobivajo vedno večjo moč razne zločinske tolpe, predvsem tiste, ki zaslужijo ogromno denarja z mamili in ugrabitvami oseb. V zahodnem svetu božja beseda vedno manj pomeni. Ljudje se vedno bolj obračajo do raznih vedeževalcev, da napovejo bodočnost iz zvezd. Ko na Vzhodu zahtevajo verouk v šoli, na Zahodu, v Turinu v Italiji, na neki visoki šoli sodnijsko prepevo uporabljati tiste strani v šolski čitanki, kjer se omenja krščanska vera.

NEVARNOSTI PRI NAS

Pri nas med našimi ljudmi se ta novi veter z Vzhoda še ne pozna preveč in verjetno bo preteklo še precej časa, da se bo kaj premaknilo. Toda zopet bi mogli nasesti utvari, da ljudje, ko ne bodo več komunisti, bodo postali verni. Nevarno je, da iz enega ateizma preidejo v drugega, da iz komunistov postanejo konsumisti, kar so pravzaprav že in zato tudi ne čutijo tiste notranje stiske in tiste zunanje revščine, kot jo čutijo na Vzhodu.

Vprašam se, čigavi bodo ti ljudje, ko bodo zapustili komunizem? Bodo zeleni? Bodo radikalci? Vsekakor "gliha vkup štriha"; klan tistih, ki držijo skupaj, si bo dal kakšno drugo ime ali kakšno drugo etiketo. Če ni notranjega spreobrnjenja, tudi zunanje ne bo. Iskali bodo mogoče druge rešitelje in drveli za drugimi krivimi Kristusi.

Seveda nisem prerok in Bog more iz trdih kamnov Abrahamu roditi otroke. Mogoče bodo prišli modri z Vzhoda, misijonarji z Vzhoda, da nas bodo učili odložiti krono ošabnosti in poklekni pred nebogljenim Detetom, našim Odrašenikom.

VERE NE MOREM UGOTAVLJATI PO STRANKARSKI LINIJI

Pri nas gre vse preveč politično in strankarsko, toda vere ne moremo ugotavljati po politični liniji.

Včasih slišimo: ti so naši. Vprašanje je, kaj s tem mislimo. Dosti tako imenovanih "naših" se vere sramuje, se zanj gotovo ne izpostavi, ali je pa sploh nima več.

Po drugi strani pa srečamo ljudi, ki niso "naši" in molijo, na vero nekaj dajo, čeprav imajo mogoče v nekaterih stvareh zmedene pojme. Le preveč gledamo politično na vso zadevo. Nekateri trdijo, da so katoliki, toda s tem še ni rečeno, da zavestno živijo svojo vero v Cerkvi in s Cerkvijo. Nasprotno: do Cerkve so večkrat superkritični, najdejo predvsem na njenih predstojnikih vse mogoče napake, sami pa se držijo od daleč in razglašajo svojo laičnost, da se ne bi pred drugimi umazali s klerikalizmom, pobožnjakarstvom in ne vem s čim še.

Za marsikaterega kristjana je najprej politika, potem kultura in kot okrasna folklorja še vera. Nekaterim se zdi poniževalno delati za Cerkev; raje čakajo, da nastopijo, ko bo zanje in njihove načrte ugoden čas, da požanjejo, kar je Cerkev s trudom sejala. Mogoče tudi računajo, kako bi se Cerkve poslužili za dosego svojih ciljev.

Ti so "naši", ti niso "naši" — in vendar so vsi krščeni; ločujemo jih po politični pripadnosti. Pripadati neki stranki ali nekemu kulturnemu društvu še ne pomeni pripadati s srcem Cerkvi. Lahko je neka stranka, neko društvo, neka skupina ljudi bližja Cerkvi, toda Cerkev je vse nekaj drugega. Uspehi na političnem ali kulturnem polju niso uspehi Cerkve, katere poslanstvo je nekaj drugega.

CERKEV IN KULTURA

Zavedati se moramo, da je Cerkev tista, ki nadaljuje Jezusovo poslanstvo v svetu. Jezus jo je za to ustanovil in ona edina je, ki ohranja zaklad in ga posreduje dalje. Ona edina je poklicana, da deli besedo in kruh, je mati, ki nas je rodila za večno življenje in nas hrani z božjo hrano.

Cerkev pa ni ne socialna ne kulturna ustanova, temveč družina božjih otrok. Res, da je njena stična točka s svetom, ki jo obdaja, kultura-in karitativno delo, toda srce njenega življenja je in ostane Evharistija in vse, kar je z Evharistijo povezano. Cerkev je oltarno občestvo, povezano z vesoljno Cerkvijo. Prav tako tudi župnija, ki je konkretna prisotnost Cerkve v določenem kraju.

Brez dvoma, da mora Cerkev po kulturi najti pot do ljudi, do preevangelizacije. Cerkev ne bi vršila svojega poslanstva, če ne bi skrbela za inkulturacijo evangelija, toda moč za to mora črpati pri oltarju. Vidno Cerkev sestavljajo tisti in-samo tisti, ki se zbirajo okoli oltarja. Gotovo, da obstaja še nevidna Cerkev, toda ljudje lahko vidijo le tisto, ki je vidna. In ta — kakšna je?

VSİ POTREBUJEMO SPREOBURNJENJA

Komunizem je uničil vero pri mnogih naših ljudeh. Sedaj komunizem propada. Toda s tem še ni rečeno, da raste krščanstvo in posebno še, da bo zraslo pri nas. Človeško gledano, se vprašujem, koliko je pri nas Cerkev pripravljena, da sprejme brate, ki bi se hoteli vrniti?

Tudi mi sami potrebujemo spreobrnjenja. Oče je v priliki o izgubljenem sinu moral pomagati tudi drugemu sinu, da se je spreobrnil. Včasih je bilo tako, zakaj je sedaj drugače? Napravite kot je bilo nekoč. Toda stari časi se ne vrnejo — naš pogled mora biti uprt v bodočnost. Če Cerkev nima bodočnosti, kako naj kaže drugim pot v bodočnost? Jasno, da mora rasti iz svojih korenin, toda njena rast se ne sme ustaviti. Da ne usahne, tudi če jo obrežejo, mora pognati nove veje.

INVALIDNOST CERKVE MED NAMI SLOVENCİ

Zato se vprašujem, ko opazujem naša oltarna občestva, koliko ima pri nas Cerkev življenjske moči, da izpolni poslanstvo, ki ji je zaupano? Človeško rečeno, zelo malo, vsaj po nekaterih krajih, kjer je Cerkev pravi invalid brez rok. Ima božjo besedo, koncilске in vse mogoče druge dokumente, nima pa delavcev, ljudi na višku svojih moči, ki bi bili pripravljene delati za božje kraljestvo.

Naš najhujši problem ni ta, da so se izpraznile naše cerkve. Saj nam Jezus pravi: Ne boj se, mala čreda, jaz sem svet premagal! Najhujše je to, da so naša oltarna občestva invalid, nepopolna slika človeške družbe, kjer manjkajo rodovitni člani, tisti, ki so v zrelih letih. Cerkev bi lahko bila še manjša, toda, kar jo hromi, so kristjani, ki za vero ne pričajo, ne pred svojimi otroki, ne v javnosti.

V Svetem pismu beremo o Abrahamu, da je proti upanju upal, da postane oče množici narodov. Tudi danes moramo proti upanju upati, da ima Bog svoje čase. Zvestoba evangeliju je najvažnejša. Zapiranje vase je znamenje nevere. Ljubezen do človeka pa sila Cerkve, da vedno znova oznanja evangelij odrešenja.

FRANC VONČINA

Zadnja enobarvna slovenska skupščina, ki ob teh volitvah oddaja svoja mesta demokratično izvoljenim delegatom raznih strank

V novi skupščini: večina DEMOS-a

PRVE povojne svobodne volitve v Republiki Sloveniji so za nami. Datumi 8., 12. in 22. april 1990 bodo v zgodovino slovenskega naroda vpisani kot zlom petinštiridesetletnega enovladja komunistične partije.

Volitve so potekale mirno in brez izgredov, da so se še tuji novinarji čudili. To pa seveda ne pomeni, da ni bilo napak in nepotrebnih dogajanj zlasti med predvolilno kampanjo, da omenim le "plakatno afero". Zakon o volitvah je bil vsekakor prekompliciran. Precej je bilo neveljavnih glasov v škodo DEMOS-a, saj preprosti ljudje niso vedeli kako voliti in so delali napake. Veliko je bilo tudi kritike zaradi dolgotrajnega preštevanja glasov in nekaterih "vkalkuliranih" napak. Brez vsega tega bi bil izid volitev lahko še vse drugačen – v korist DEMOS-a. Kot povedo poročila in zatrjuje Janez Janša v Demokraciji, so bili slovenski volilci ustrahovani z izmišljenimi grožnjami o prihodu vojaštva ter raznimi pretilnimi parolami, kaj bo prinesla Sloveniji zmaga Pučnika ipd. . . Kučan je ob teh in podobnih podtikavanjih vsekakor dobil gotovo število dodatnih glasov.

Uradni rezultati volitev:

Absolutna zmaga DEMOS-a v slovenski skupščini – parlamentu. To pomeni – kljub Kučanovemu prevzemu mesta predsednika predsedstva, da je v demokratičnih rokah 95 odstotkov oblasti.

Družbeno-politični zbor ima v skupščini 80 sedežev. Od teh jih po volitvah

47 pripada Demokratični opoziciji Slovenije.

14 sedežev je ostalo Zvezi komunistov Slovenije, zdaj pod imenom Stranka demokratične prenove.

12 sedežev pripada Zvezi socialistične mladine Slovenije (ZSMS) - Liberalni stranki,

5 Socialistični zvezi Slovenije (SZDL),

2 sedeža pa ostaneta rezervirana za delegata italijanske in madžarske narodne manjšine.

Posamezne stranke, združene v DEMOS-u, so pri volitvah v družbeno-politični zbor skupščine dosegle sledeče rezultate:

1. Slovenski krščanski demokrati 12.98%

2. Slovenska kmečka zveza 12.55%

3. Slovenska demokratska zveza 9.51%

4. Zeleni Slovenije 8.48%

5. Social-demokratska zveza Slovenije 7.39%

6. Slovenska obrtniška stranka 3.54%

Za točnost teh odstotkov ni gotovosti, ker so se številke spreminjale od poročila do poročila, dasi ni bilo prehudih razlik.

Zveza komunistov Slovenije – zdaj Stranka demokratične prenove, je dobila po istem viru 17.28%,

Zveza socialistične mladine Slovenije – Liberalna stranka 14.49%,

Socialistična zveza Slovenije (SZDL) pa 5.37%.

DEMOS-ovci so se že pred volitvami dogovorili, da bo mandat za sestavo vlade dobila tista stranka, ki bo v okviru DEMOS-a dobila največ glasov. Ta važna naloga torej pripada Slovenski krščanski demokratski stranki. Bo morda novi predsednik slovenske skupščine vodja krščanskih demokratov Lojze Peterle? Vsekakor je, kot je sam izjavil, eden izmed kandidatov.

Za člane predsedstva Slovenije so izbrani:

1. Ciril Zlobec (Socialistična zveza Slovenije)
2. Ivan Oman (Slovenska kmečka zveza)
3. Dr. Matjaž Kmecl (Zveza komunistov Slovenije – zdaj Stranka demokratične prenove)
4. Dr. Dušan Plut (Zeleni Slovenije).

Pri izbiri za predsednika predsedstva Slovenije je pri prvih volitvah 8. aprila zmagal Milan Kučan (Zveza komunistov Slovenije, zdaj Stranka demokratične prenove ter kandidat Socialistične zveze Slovenije) s 44,3% glasov.

Dr. Jože Pučnik (DEMOS) je pristal na drugem mestu s 26,3% glasov.

Ivan Kramberger (neodvisni kandidat) je dobil 18,9% glasov,

Dr. Marko Demšar (Zveza socialistične mladine Slovenije – Liberalna stranka) pa 10,5%.

Za absolutno večino sta se dokončno 22. aprila pomerila Milan Kučan in Dr. Jože Pučnik. Te volitve so dale Sloveniji za predsednika predsedstva Milana Kučana, ki je premagal dr. Jožeta Pučnika s številom nekaj nad 58% glasov.

Podrobnosti o volitvah v zbor združenega dela (v tovarnah, podjetjih, zadrugah in drugih organizacijah) ter o občinskih volitvah ne bomo navajali, saj so tako komplicirane, da bi jih mi vsi komajda razumeli. Že sedaj doma menijo, da so bile volitve v zbor združenega dela nepotrebne ter jih bodo ukinili. Poudariti pa je vendarle nepričakovano lep uspeh DEMOS-a tudi pri teh volilnih rezultatih, saj so se, po izjavah iz volilnega urada dr. Jožeta Pučnika, prav

teh volitev najbolj bali. Sedaj je očitno, da so komunistom obrnili hrbet tudi delavci.

V času volitev, od 8. do 22. aprila, nas je vodstvo volilne kampanje DEMOS-s redno obveščalo in tudi s samim dr. Pučnikom smo imeli priliko izmenjati nekoliko besed. Najbolj pa se je seveda pri obveščanju potrudil sydneyški rojak g. Alfred Brežnik, soustanovitelj in vodja sydneyškega Društva za podporo demokracije v Sloveniji, ki se je v času volitev nahajal v Sloveniji. Do nas so prihajali izrazi hvaležnosti in zagotovili, da DEMOS brez finančne pomoči avstralskih Slovencev ne bi imel možnosti za tako uspešno predvolilno kampanjo. Z našimi darovi so lahko tiskali letake, si kupili prepotrebni telefax, časopis Demokracija je tudi komaj životaril in izhajal delno z našo pomočjo, načrtovanemu nakupu prevoznega sredstva pa so se morali odpovedati. Veliko denarja je šlo za medijske objave in tudi nekaj pisarniških prostorov so si nujno morali najeti. Pa to gotovo niso vsi stroški, ki so jih DEMOS-ovi prvaki za te volitve imeli.

Avstralska nabirka v pomoč DEMOS-u je zbrala skupno vsoto **64.425 dolarjev** (Sydney 38.900 dolarjev, Canberra 14.600, Viktorija-Melbourne pa 10.925 dolarjev). Zaradi eventualnih novih prispevkov so seveda te vsote danes lahko že višje.

Uspeh DEMOS-a je torej tudi naš uspeh. Rojaki Viktorije, predvsem iz Melbourn, Sydneyčani in Canberrčani – **HVALA!**

Naj dodam, da se je v naše viktorijsko Društvo za podporo demokracije v Sloveniji doslej vpisalo 93 članov. Zahvaljujem se vsem, ki so poravnali obljubljeni "telefonske" prispevke (1.600 dol.), ostale pa prosimo, da to čimprej storijo. Rojak iz Melbourn je ta denar založil in ga osebno odnesel v Slovenijo.

**Za Slovensko-avstralsko društvo
za podporo demokracije v Sloveniji,
Melbourne – Viktorija
STANKA GREGORIČ**

Na sliki so ujeti vsi štirje kandidati za predsednika slovenske države: Milan Kučan, Ivan Kramberger, dr. Marko Demšar in dr. Jože Pučnik

ZA DEMOKRACIJO

Člani novoustanovljenega Slovensko-avstralskega društva za podporo demokracije v Sloveniji v N. S. W. in Viktoriji ter ostali rojaki, ki med nami podpirajo delo za demokracijo v matični domovini, izražamo svoje želje in zahteve potom sledeče

RESOLUCIJE:

1. Ob vseh Slovencev doma in po svetu pričakujemo skupno zavzemanje za izboljšanje medsebojnih odnosov. Spoštujmo naše različnosti!

2. Uspešnost in napredek Slovenije vidimo v njeni osamosvojitvi – v **SUVERENI IN PRAVNI SLOVENSKE DRŽAVI**, v kateri bodo vsi državljani enako-pravni v političnem, gospodarskem, kulturnem in verskem pogledu.

3. Nova Slovenija ne sme postati last katerekoli stranke.

4. Nujna bi bila uvedba zastopnikov in predstavnikov nove slovenske države v tujini, vsaj v tistih državah, kjer živi največ slovenskih izseljencev in zamejcev.

5. Zunanjo politiko naj vodi v vsakem primeru Slovenija sama, se pravi: ima naj svoje ministrstvo za zunanje zadeve.

6. Takoj po volitvah naj se pristopi h konkretnim akcijam za čimprejše organiziranje Slovenskega svetovnega kongresa. S tem pa:

a/ k vseslovenski spravi – potom odkrivanja vseh resnic in spodobno označitvijo vseh slovenskih grobov;

b/ slovenska sprava naj bo usmerjena v slovensko bodočnost, brez maščevanj za preteklost, naj ne zaide v drugo ali edino skrajnost;

c/ eno od pglavitnih naporov SSK naj bi bilo vprašanje boljšega sodelovanja vseh Slovencev, doma in po svetu, na političnem, kulturnem, verskem in predvsem na gospodarskem področju.

7. Člani tega društva bomo podpirali tiste stranke in gibanja, ki se bodo zavzemala resnično za demokracijo, oz. za uveljavljanje splošnih človekovih pravic, med katere sodijo tudi svoboda govora, tiska in pravica do ideološke pripadnosti vsakega posameznika.

8. Zahtevamo ukinitvev politične policije in nemošen vstop v Slovenijo vsem slovenskim izseljencem ter zamejcem, brez kakršnih koli nevshečnosti, zasliševanj ali aretacij.

9. Pozivamo vse Slovence, doma in po svetu, naj se ostreje in predvsem z dejanji, ne le z besedami in obljubami, uprejo bojkotom, poniževanjem ter nasiljem, ki jih izvajajo nad Slovenijo v nekaterih delih Jugoslavije.

10. Ker živimo v demokratični državi in imamo kot avstralski državljani pravico voliti ne glede na to, v katerem delu sveta se nahajamo, zahtevamo tudi od slovenskih oblasti možnost sodelovanja vseh slovenskih izseljencev pri volitvah v matični domovini. 11. Slovenska izseljenska matica v Ljubljani ali kakršno koli drugo ustanovljeno telo, ki bi imelo isto osnovo, mora enako obravnavati vse Slovence v izseljenstvu in zamejstvu, ne glede na njihove politične in ideološke opredelitve včeraj, danes in jutri. V novi slovenski državi naj prihaja do svobodnega pretoka misli, prepričanij in dejanj vseh Slovencev. Besede "ideološko sovražna literatura" in "slovenska politična emigracija" naj izginejo za vedno, z njimi pa tudi negativen in nekorekten odnos do ljudi, ki so bili z njimi ožigosani.

V Melbournu, Vic.,

1. aprila 1990,

za viktorijsko društvo

Stanka Gregorič

V Sydneyu, N. S. W.,

2. aprila 1990,

za društvo v N. S. W.

Alfred Brežnik

RESOLUCIJA je bila prebrana na slovenski oddaji melbournskega radia 3EA, v Ljubljano pa jo je osebno odnesel Alfred Brežnik tik pred volitvami.

Adam in Eva na šoferskem izpitu

NAS župnik je rekel: "Danes se bomo učili, kako sta Adam in Eva opravljala šoferski izpit."

Mi smo se začeli smejati kakor nori. Vemo, da Adam ni imel avta – čemu mu bo potem šoferski izpit? Potem je naš župnik povedal še nekaj zanimivega. Rekel je, da se ljudje razlikujemo od živali po tem, da se živali vozijo po tračnicah kakor vlak, ljudje pa se vozimo po cestah kakor avtomobili. Zato sta tudi prva dva človeka morala študirati prometne znake in opraviti šoferski izpit. Toda nista ga naredila. Eva je takoj zavila v prepovedano smer, Adam pa je z avtom vred zletel s ceste v jarek.

Kadar začne naš župnik takole razlagati pri verouku, je najbolje počakati, da vidiš, kaj se bo iz tega izcimilo. Vedno si izmisli kaj novega, da pri verouku ni nikoli dolgčas. Tudi tokrat nas je čakalo novo presenečenje. Namesto da bi nadaljeval z uro, nas je peljal ven. Na travniku, nedaleč od cerkve, smo se ustavili. Na eni strani je železnica, na drugi, čisto blizu, pa asfaltirana cesta. Po tirih je počasi sopihal tovorni vlak, po cesti pa so brzeli tovornjaki, avtobusi, osebni avtomobili in motorna kolesa. Na lokomotivi smo videli strojevodjo, ki se je brezskrbno pogovarjal s svojim pomočnikom. Vlak pozna svojo pot, na cesti pa je povsem drugače; šoferji morajo neprestano paziti nase in na druge.

"Kaj je nevarneje: šofirati avtobus ali voziti vlak?" je skoro zakričal naš župnik, da bi preglasil hrup.

Vsi smo kakor v en glas povedali, da je šofiranje vsekakor nevarnejše. Samo Brane ni bil teh misli. Povedal je, da ima on kljub vsemu raje avto. Njegov očka ima avto in lani so se skupaj odpeljali na morje.

"Zakaj ste šli raje z avtom kakor z vlakom?" je vprašal župnik.

"Zato, ker ima vlak svoj red. Pelje te, kamor hoče, ustavi, kjer hoče, in gre lahko samo tja, kamor vodijo tračnice. Mi pa smo z avtom sami izbirali pot in se ustavljali, kjer smo hoteli."

Naš župnik je povedal, da ima Brane prav. Vozilo na cesti je gotovo svobodnejše od onega na tirih. Na tirih si varnejši, na cesti bolj svoboden.

Tedaj sem rekel župniku: "Kaj pa pomeni tisto, ko ste dejali, da se živali vozijo po tračnicah, ljudje po cesti?"

Župnik se je ozrl naokrog in začel razlagati:

"Vidiš, Tonček, tisto kravo tam v ogradi? Ali

veš, da po naših travnikih raste nekaj sto vrst trav, ki jih krava niti ne povoha, kaj šele da bi jih jedla?"

Nisem vedel, pa tudi drugi ne. Večkrat smo skupaj gnali na pašo, a tega nismo opazili. Župnik je povedal, da krava prav nič ne ve o koristnosti ali škodljivosti posameznih vrst trav; vse dela po nagonu. Že skoti se tako, da neke trave je, drugih pa ne. Tudi pajek se izleže, odraste, plete mrežo, lovi muhe – ne da bi ga kdo vsega tega učil. Tudi on dela nagonsko. Živali imajo prirojene nagone, ki jih usmerjajo skozi življenje, kakor tračnice usmerjajo vlak. Niso svobodne in zato ne morejo grešiti. Tudi kazni zato seveda ne zaslužijo.

"Blagor jim," je vzkliknila Jožica in vsi smo se zasmejali. Vsi smo namreč vedeli, da jih je sinoči dobila nekaj poštenih od mame, ker je odšla na potep brez dovoljenja. Tudi župnik je to vedel, zato je dejal: "Kaj, Jožica, ali bi ti rada bila pajek?"

"Tisto ravno ne," je odkimavalo dekle, "še vedno mi je bolje tako."

"Pa čeprav pade včasih kakšna batina?" se je smejal župnik. Jožica pa je rekla:

"Raje jih včasih dobim, kakor pa da bi bila pajek."

"Bravo, Jožica!" je vzkliknil župnik. "Tudi Bog je tako mislil. Zato je ustvaril človeka. Živali se je naveličal, saj so delale le tisto, kar je On sam hotel, drugega niso niti znale niti zmogle. Bog pa je hotel imeti nekoga, ki bi bil sposoben reči 'bom' ali pa tudi 'ne bom'. In tedaj je rekel sam pri sebi: Naredimo človeka po svoji podobi in sličnosti. Tako piše v svetem pismu. Ker piše, da je človeka ustvaril po svoji podobi in sličnosti, pomeni, da ima človek razum in svobodno voljo. Po tem je podoben Bogu."

Živali imajo nagone, človek pa je dobil svobodo. Nagone primerjamo tračnicam, svobodo pa široki cesti. Cesta vodi v različne smeri, pa še ograje nima. Povsod lahko greš, a ne smeš povsod, ker je lahko nevarno. Kaj hitro lahko zletiš v jarek. Če ne spoštuješ prometnih predpisov, je nesreča tu. Lahko koga povoziš, prideš pod vlak, lahko z nekom trčiš... pa je konec prijetne vožnje."

Malo se je oddahnil potem pa nadaljeval:

"Svoboda je lepa stvar, toda kdor je svoboden, tudi odgovarja za vse, kar naredi. Kakor je treba za vožnjo po cesti narediti šoferski izpit, tako je Bog tudi Adama in Evo postavil na preizkušnjo, da bi vi

del, kako bosta vozila. To seveda pomeni, da sta morala opraviti izpit, kako bosta znala uporabljati svojo svobodo. Za začetek jima je postavil en sam prometni znak. Rekel jima je, da ne smeta jesti sadu enega drevesa v raju. Potem pa ju je pustil, da sta se mogla svobodno odločiti. V roke jima je potisnil krmilo njune usode in usode vsega človeštva. Prav kakor na šoferskem izpitu kandidat v tresočih se rokah drži volan in se zaveda, da je vse odvisno od njega. V raju je takrat vse skupaj krenilo narobe. Eva je takoj zavila v prepovedano smer, Adam pa se je zaletel za njo. Prav kakor bi z novim avtom zleteli s ceste. . .

Da, dobro sta se zaletela. Pri trčenju sta precej razbila telo in dušo. In oboje sta prav tako pokvarjeno prenesla na vse ljudi. Zato smo vsi skupaj nekoliko narobe nasajeni. Kakor bi vozili star avto, ki je bil že večkrat v karambolu, pa nikoli v redu popravljen. Volan nosi postrani, kolesa neusmiljeno treskajo po luknjasti cesti, motor kašlja in tako naprej. . . Mučimo se na vse načine, toda vsak izmed nas mora pred Bogom opravljati podoben šoferski izpit, na kakršnem sta padla Adam in Eva.

Zato tudi prihajamo k verouku, da bi si dobro zapomnili prometne znake. To so božje zapovedi. Kar se jih naučimo, moramo vaditi, da bomo znali po njih tudi živeti. Dokler ste mladi, vam pomagajo starši in kateheti, pozneje pa se boste morali znajti sami in boste tudi sami odgovarjali zase. Toda kdor je napravil ta šoferski izpit pred Bogom kdor je vozil skozi življenje in spoštoval vse božje zapovedi, ta bo po vstajenju dobil popolnoma nov in brezhiben avto: vstalo in poveljano telo."

Tako nekako je govoril naš župnik. Moj očka se je zelo čudil, ko sem mu pripovedoval, da smo se pri verouku učili o šoferskem izpitu. Tudi babici to nikakor ni šlo v račun. Očka pa je bil vesel, ker je tudi on šele pred kratkim dobil voziško dovoljenje.

Ko sem babici ponovno omenil šoferski izpit, se je kar malo ujezila, češ da vse skupaj nima nobene zveze z veroukom. Ja pa le mislim, da je vse to zelo zanimivo. Vse več ljudi kupuje avtomobile, otroci pa na splošno veliko več vedo o znamkah in tipih motornih vozil kakor o katekizmu. Torej?

ZIVKO KUSTIĆ

SADIM DREVO

Sadim drevo
med korenine svoje domovine,
da ga bo zemlja povezala z njo
v isto usodo.

Da ga bo ista ljubezen pojila,
da ga bo ista lepota krasila,
da ga bo ista plodnost plodila.

Sadim drevo,
da z njim izmerim sebe
in njo.

TONE KUNTNER

"Odhajaš bogatejši z njimi - avstralskimi Slovenci"

Pogovor s p. Tonetom Gorjupom, ki je tri leta preživel med Slovenci v Avstraliji

Letošnja januarska številka ljubljanskega TRETJEGA DNE, verskega časopisa študentov in izobražencev, je prinesla poleg kratkega življenjepisa in dveh fotografij iz Avstralije tudi tale razgovor, ki nas gotovo zanima. Besedilo je celotno, ima le nekaj popravkov netočnosti, ki se rade vrinejo v tiskano besedilo takegale razgovora. — Urednik

NA delo v verskem in kulturnem središču za Slovence se ni posebej pripravil. Prihod na najmlajšo celino, ki je znana predvsem po velikih nenaseljenih prostranstvih in za Evropejca kar malce nerazumljivo robatih ter samozadostnih prebivalcih, je zanj pomenil začetek povsem novega življenja. Sprejel ga je, kot je ono sprejemalo njega. Počasi: sprva je okrog sebe le opazoval, nadaljeval ustaljeno delo svojih sodelavcev, potem pa mu je začel prilivati tudi duha svoje ustvarjalnosti. Kadar se je odpravil tudi na do nekaj sto kilometrov dolgo pot, da bi maševal še za oddaljene rojake, se je dostikrat spraševal, ali ima njegovo popotovanje sploh kakšen smisel. A ko se je vračal spet proti mestu, ni bilo o iskanju smisla ne duha ne sluha več. Odgovor ga je prijazno pobožal po utrujenem čelu . . .

Ob vrnitvi v domovino se mu je zadelo, da je slovenska Avstralija vsrkala vase vse tisto sveže kulturno seme, ki ga je bil prinesel s seboj, in da so njegove kašče po treh letih prazne . . . (potem nekaj trenutkov molčiva in jaz slutim, da svoje misli še ni ubesedil do konca), "zato pa si bogatejši z njimi — z avstralskimi Slovenci".

1. So ti morda znani začetki priseljevanja Slovencev v Avstralijo in ustanavljanja prvih slovenskih župnij?

Prvi Slovenci so se odločili poskusiti srečo v Avstraliji v času gospodarskih kriz na prelomu tega stoletja. Po drugi svetovni vojni, pravzaprav že ob koncu, je v mnogih evropskih deželah nova družbena stvarnost pognala v beg mnoge, ki niso ustrezali meram zmagovalcev. Na to pot se je podalo tudi mnogo naših rojakov, ki so se zbirali po raznih evropskih taboriščih in čakali, da jim novi svet odpre vrata. In ko so ladje pristajale na obalah nove dežele, so se tem beguncem odprla spet vrata novega taborišča. Tam so čakali, da jih bo kdo najel za delavce. Tako so se razkropili po mnogih krajih te tuje dežele, ne da bi vedeli drug za drugega. Veliko težkih trenutkov, gorja, osamljenosti in negotovosti so občutili. Mnogi so

se sčasoma v tej deželi znašli, nekateri pa so ostali zagrenjeni, osamljeni, utrujeni od vsega.

Zaradi težkega življenja po vojni so mnogi, ker je bila pač meja še zaprta, domovino zapuščali ilegalno. Kaj vse bi lahko povedale naše gore o teh trenutkih . . . A gore molčijo. Posamezniki pa včasih tiho šepetajo, kako so se pod večer odpravili od doma in včasih celo več dni tavalj po obrobju domovine. Danes živijo sredi novega sveta. Največkrat zadovoljni. Na začetku pa ni bilo tako. Nove priseljence vedno gledajo postrani.

Ko je prišel p. Bazilij kot politični emigrant po vojni v Avstralijo, ni bilo tam še nobene organizirane pomoči za Slovence. Ker je začutil, da so slovenski priseljenci najbolj nebolgi predvsem na začetku, si je od vsake novo prispelle ladje priskrbel seznam potnikov in jih pričakal s slovensko pesmijo. Tako so se okrog njega začeli zbirati Slovenci iz domovine. Po svojih močeh jim je pomagal, bodisi da jim je preskrbel streho nad glavo, zaposlitev, hrano in obleko, ali pa jim je pomagal pri izpolnjevanju formularjev ipd. Slovenci v Avstraliji so se tako začeli združevati okrog slovenskega duhovnika. Seveda pa so ustanavljali tudi svoja društva.

2. Kakšno je delo slovenskega duhovnika med avstralskimi zamejci?

Dodeljen sem bil župniji v Melbournu, kjer je pred tem že leta služboval p. Bazilij. To ni nekakšna teritorialna župnija, kot smo jih vajeni pri nas, v Sloveniji, ampak je vezana na Slovence, ki so razkropljeni ne le po celem mestu, pač pa tudi po vsej državi Viktoriji. Slovence je mogoče srečati tudi v kakšnem povsem oddaljenem mestecu, daleč v notranjosti Avstralije.

Čprav sem prvi stik z ljudmi zelo hitro vzpostavil, pa je trajalo dolgo časa, da sem si pridobil njihovo zaupanje. Prišel sem namreč iz povsem drugega okolja, med nami pa je bila navzoča tudi zavest, da se bom moral nekega dne spet vrniti domov.

Med približno 25.000 Slovenci, ki živijo v Avstraliji, so v času mojega prihoda delovali štirje duhovniki: dva v Sydneyu, eden v Melbournu in eden v Adelaidi. Ta tri slovenska verska središča pokrivajo celotno Avstralijo.

Polovico vernikov v melbournski nadškofiji je Av-

stralcev, polovico pa priseljencev, za katere skrbijo njihovi duhovniki. Tako sva tudi s p. Bazilijem delovala v slovenskem centru, ki je eden od slovenskih zbirališč (Slovenci imajo tam tudi svoje klube). Tu nismo skrbeli le za bogoslužje med letom, ki izhaja iz slovenske tradicije, imeli smo tudi slovensko šolo, mladinski pevski zbor, klekljarski krožek, folklorno in igralsko skupino. Med tednom sem obiskoval družine, bolnike (v bolnišnico lahko prideš praktično kadar koli).

Slovenci v Avstraliji potrebujejo najprej duhovnika kot dušnega pastirja, potem duhovnika kot socialnega delavca, kar je bilo še zlasti značilno ob začetku priseljevanja, in pa duhovnika kot kulturnega animatorja. Zato sem sodeloval tudi pri časopisu, mesečniku Misli, ki je najstarejši slovenski časopis v Avstraliji (izhaja od 1952. leta), in pa predvsem pri eni od slovenskih radijskih oddaj v Melbournu. Zanj sem vsak teden pripravljal kratko premišljevanje in pa daljše velikonočne ter božične oddaje. Prav prek tiska in radia srečuješ namreč največ ljudi, ta dva medija odigrata predvsem zaradi razdalij, značilnih za Avstralijo, med tam živečimi Slovenci nadvse pomembno vlogo. Najbolj pa sem sodeloval pri ustanavljanju zasebne radijske postaje v Melbournu. Organizirati sem moral kar celoten slovenski program – od informativnega do kulturnega in razvedrilnega dela.

3. Ali je možna primerjava med slovenskimi verniki kot občestvom tam in doma?

O slovenskih vernikih v Avstraliji lahko govorimo predvsem takrat, ko imamo v mislih starejše ljudi, ki so svojo vernost živeli še doma, po vaseh, in jo tudi še sedaj ohranjajo na podoben način. Za vero žrtvujejo

precej več kot verniki doma, če pomislimo samo na razdalje, ki jih morajo premagati, da lahko sploh pridejo do slovenskega verskega centra. Njihova duhovna potreba je prav tako srečati se z rojaki, zato duhovniki poleg vere dajemo velik poudarek tudi slovenstvu. Če bi hoteli tamkajšnji Slovenci ohraniti samo vero, bi lahko obiskali katero koli drugo avstralsko župnijo. Vera avstralskih Slovencev se od "naše" razlikuje predvsem po negovanju tradicije in po ohranjanju slovenstva kot takega na tujem.

4. In šepetanje dvojine, kako daleč in močno se ga sliši onkraj luže?

Slovenski jezik se je z drugo generacijo Slovencev v Avstraliji precej utišal. Prva generacija je bila sprva še tako zaposlena s svojo golo eksistenco, da še ni utegnila razmišljati o slovenskih šolah. Ščasoma pa so začeli le graditi slovenske domove, ustanavljati slovenske šole, ki pa seveda poleg pouka zahtevajo tudi rabo slovenskega jezika doma. V dobi otroštva in doraščanja imajo največ zaslug starši. Slovenski jezik je tudi državno priznan in se poučuje v osnovnih ter srednjih šolah. Večkrat se zgodi, da se za učenje slovenskega jezika odločijo tudi tisti pripadniki druge ali tretje generacije, ki slovenskega jezika sploh ne znajo.

5. Kako velika je razdalja med Slovenci v Avstraliji in med njihovo domovino v Evropi?

Sprva so bili prepričani, da ne bodo videli svoje domovine nikdar več. Po 1972. letu pa so se začeli – če sta jim le dopuščala čas in denar – zopet vračati domov. Z zanimanjem spremljajo vse, kar je doma pozitivnega. Ko se kot turisti znajdejo v Sloveniji, se težko sprijaznijo z dvojnimi cenami oziroma s tem, da bodo hitreje in bolje postreženi, če se bodo pred-

Ko je bil p. Tone še med nami v Avstraliji... Slika je z ene slovenskih oddaj v studiu radia 3ZZZ s sodelavkama s. Petro in ga. Angelo

stavljali kot tujci. V povsem tuji deželi si že celo življenje prizadevajo, da bi prenesli dediščino slovenskega jezika tudi na svoje otroke, doma pa spoznajo, da bodo z njimi lepše ravnali, če bodo preprosto kar Avstralci. Zaskrbljeni pa so tudi nad naravnimi lepotami Slovenije. Z žalostjo ugotavljajo, da se doma premalo posvečajo varstvu okolja, ekologiji.

O dogodkih v Sloveniji so zadnje čase seznanjeni veliko bolje, saj na eno od slovenskih radijskih oddaj prihajajo tudi telefonska poročila z radia Ljubljana. A tudi Avstralci so v zadnjem času že začeli razlikovati Jugoslovane na Slovence in druge ter natančneje po-

ročati o dogodkih v Jugoslaviji.

Kar se tiče kulture, ohranjajo tisti utrip, ki so ga prinesli s seboj, ko so zapuščali domovino. Od verskega tiska so sprva prejeli celovško Mohorjevo družbo, ameriško Ave Marijo, kasneje pa tudi Družino, Ognjišče, Mavrico, pa tudi Prijatelja in Božje okolje.

Od slovenskih pesnikov so zelo dobro sprejeli Toneta Kuntnerja, ki je Avstralijo že večkrat obiskal. Njegovi pesniški motivi – slovenska zemlja, odhajanje z domačije – so tamkajšnjim Slovincem zelo blizu, pa tudi njegov pesniški jezik je preprost, zato vsakomur sporočilen.

Pogovarjala se je Marjana Lavrič

Slovenska država Karantanija

POD GORNJIM naslovom je izšla v Založbi Lipa v Kopru zanimiva zgodovinska razprava, ki jo je napisal dr. Jožko Šavli. Obsega okrog 400 strani in ima dokumentarne priloge. Knjiga ni delo, ki bi ponavljalo stare razlage o slovenski zgodovini. Prav zato bo gotovo povzročila presenečenje in polemiko, ki bo krepko pretresla dosedaj obstoječe in ustaljene predstave o začetkih Slovencev.

Slovence so vse do danes prikazovali samo kot narod hlapcev in dekel. Prikazi kmečkih uporov in pa zgodbe o graščakih, ki z biči opletajo po hrbitih tlačanov – v čemer se je pogosto izživljalo naše lep slovje – so v očeh slovenske javnosti takšne predstave skoraj neomajno utrdili.

V "Slovenski državi Karantaniji" je podoba naše zgodovine bistveno drugačna. V njej je najpomembnejša prvina slovenska državnost, katere temelj je nekdanja Karantanija, ki pa ni bila samo kratkotrajna tvorba, kakor jo večinoma prikazujejo. Ta državnost ni temeljila na jezikovni skupnosti, temveč na karantanskem slovenskem pravu, ki ga je priznavala tudi takratna Evropa; na pravu, ki je zajemalo celotno družbeno organizacijo Karantanije in se je ohranilo še ves srednji in tudi še v novi vek.

Avtor utemeljuje državnost Karantancev – Slovencev z več vidikov, upoštevajoč ne samo pravo in zgodovinsko dogajanje, temveč tudi družbene razmere v Karantaniji, obstoj njenega plemstva, njene lastne

vojske, njene kulturne in etnične značilnosti kakor tudi duhovno izročilo v slovenskih pesmih in pripovedkah.

Poleg tega je Karantanija v tej študiji, verjetno prvič, predstavljena in obravnavana kot del Evrope, še posebej Srednje Evrope, ki ji je od pokristjanjenja dalje pripadala kot samostojna vojvodina v okviru skupnosti Svetega Rimskega cesarstva.

Na več mestih se avtor dotakne tudi vprašanja zoperslovenske ideologije, vgrajene v zgodovinopisje, in skuša odkriti ozadje, ki je narekovalo dosedanje hlapčevske razlage slovenske preteklosti.

Vsekakor je že skrajni čas, da začnemo zavračati nekritične in že tolikokrat ponovljene trditve o hlapčevski podrejenosti Slovencev v zgodovini, o tujem jarmu nad nami, o tem, da naš narod sploh nikoli ni pokazal daru za državotvornost ipd. Vse to še danes usodno obremenjuje slovensko zavest.

Na pot v skupnost Evrope lahko stopimo samo kot narod, ki bo suveren in s tem rešen kakršnega koli vnaprejšnjega ideološkega bremena. Na tej poti je mogoče eden od prvih korakov prav ta knjiga, ki nam odkriva bolj stvarno in mnogo bolj prijazno podobo slovenstva skozi zgodovino.

Za ceno knjige v naši valuti še ne vemo in za enkrat k nam v Avstralijo še ni dospela, lahko pa jo naročite pri Ivanki Škof, 8 Scott Street, Macedon, Vic. 3440. Tudi uprava MISLI bo rada posredovala nabavo.

Kameleoni

Ugotovitve goriškega zamejca
ob spremembah v matični domovini

KAMELEON, navadni, 24 do 30 centimetrov dolg kuščar, ima bočno stisnjeno telo in valjast, betičast ter lepljiv jezik, ki ga izproži iz gobca, da lovi žuželke; oči obrača posamič; glede na barvo okolja spreminja barvo kože. — Tako Mala slovenska enciklopedija, II. 269.

Gre torej za žival, ki napada in se brani s tem, da spreminja barvo po barvi okolja. Pa še oči obrača neodvisno, vsako zase.

Če ne bi vedel, da je kameleon kuščar, bi ga brez večjih težav postavil med sesalce, skupaj z drugo zvrstjo: homo sapiens — človek. To je osrednja misel, ki se mi je porajala v zadnjih tednih, ko sem bil priča volilni ofenzivi "vladajočega bloka" v Sloveniji. Seveda ob krepki podpori zamejskih "reformistov".

Da, ker smo danes — točneje: so — vsi naenkrat postali "demokratični", "pluralisti", "odprti" in ne vem še kaj. Zanimivo je, da so to besede, ki jih izgovarjajo tiste osebe, katere so še včeraj trdile, da biti demokrat, odprt in podobno, pomeni zagovarjati marksistične teorije.

Hvala Bogu, da mi ni treba teh miselnih preobračev. Pomislite, na primer, na starega borca v vasi, katerega od danes do jutri začnejo prepričevati, da moteraja menjati ime "njegove" partije, simbole, mite, narajo gospodarstva, itd. In to vedno eni in isti kadri.

Tako se danes v Sloveniji razni Smoleti, Ribičiči in Kučani postavljajo za branilce pluralizma in svobode. Do včeraj pa so s policijo (tajno seveda) in državnim aparatom zapirali zagovornike teh pojmov. Kot včeraj, tudi danes skušajo uspavati ljudi preko sredstev javnega obveščanja, ki so naenkrat postala neodvisna, svobodna ipd.

Tako sta se partiji, ki je v polnem zatonu, kljub trudem voditeljev, pridružili nova SZ (DL je ostalo po poti — ali so delavni ljudje danes odveč?) in SZMS, ki ni več socialistična, ampak "sodobna" ali "svobodna", ne vem točno. Vsi so naenkrat pozabili na socializem, tudi pri nazivu države.

V zamejstvu je podobno. Primorski dnevnik in njegovi uredniki ter dopisniki nas prepričujejo, da so te "nove strukture demokracije" bodočnost in edino

jamstvo našega naroda in njegove države. Samo z njimi na oblasti bo Slovenija postala moderna, napredna, razvita in demokratična. Isti uredniki so pa nas pred leti učili, da pravi napredek in demokracija sta doma samo v državah realnega socializma. . .

Vsem tem ljudem bi rad nekaj povedal.

Prvič. Spreminjati imena ni dovolj. Mimo idealizma nekaterih, ki so se žrtvovali za ideal, marksistična teorija je in bo zgrešena in ni zato zdržala časa. Priznam vsakemu pravico, da spremeni mišljenje, ampak pod pogojem, da prizna napake prejšnjega načina mišljenja. Bolj pošteno je priznati napake totalitarizma in ideologije, na kateri je slonel, kot pa spreminjati imena in ostati pri isti ideologiji pod različno masko. Berlinskega zidu niso postavili "stari reakcionarji".

Drugič. Vse akrobacije matičnih in zamejskih "novih demokratov" ne prepričajo več našega človeka. Ljudje so danes manj pod vplivom demagogije kot v povojnih letih, zato ne verjamejo več pravljicam in mitom iz vojnih časov. Z igranjem na koži padlih iz idealizma so današnji kameleoni utemeljevali razliko med njimi in ostalimi ter pravico svoje nadvlade. Na ta način so opravičevali poraze kulture, gospodarstva, družbe. S spremembo videza bi radi danes to nadaljevali.

Tretjič. Spreminjajoči se voditelji me spominjajo na direktorja, ki se po dvajsetih letih izkoriščanja podjetja v lastne namene, končno izreče, da ne bo več kradel, in zato zahteva, da bi mu ljudje bili hvaležni in mu ploskali. Kdor misli, da bo izpadel kot demokrat samo zato, ker se za takšnega pokaže po štirih desetletjih diktature, bo v resnici izpadel kot navaden kameleon.

Tak bo spreminjal barvo, da bo še naprej lovil mrčes in žuželke ter da ga ne bodo večje živali pregnale. . .

5R v "Kat. glasu"

Mostič
preko
Krke

IZPOD TRIGLAVA

LETO 1990 je dobilo tudi ime "Bernardovo leto", ker v njem obhajamo 900-letnico rojstva sv. Bernarda, ustanovitelja reda cistercijanov. Pri nas imajo "beli menihi" samostan v Stični na Dolenjskem, ki je v teku stoletij storil za naš narod veliko dobrega, tako na duhovnem kot tudi na kulturnem in gospodarskem polju. Samostan bo v maju odprl posebno razstavo, posvečeno življenju in delu svojega znamenitega ustanovitelja in velikega svetnika. Obenem bodo odprli tudi prva dva prostora stiškega muzeja slovenske cerkvene zgodovine in umetnosti, o katerem smo pisali v zadnji številki MISLI. — Osrednja slovesnost ob letošnji znameniti 900-letnici bo v Stični dne 26. avgusta.

DARKO SLAPŠAK, župnik na Leskovici, v zadnji "Družini" odgovarja na vprašanja, kako je preživel leta svojega trikratnega zavora. Med drugim omenja tudi tale spomin iz mariborskih zaporov: "... Kot zanimivost naj omenim, da sem bil zaprt skupaj z Jožetom Pučnikom, sedanjim voditeljem DEMOS-a, združene opozicije. Bil je mlad, simpatičen fant, prijazen in zelo pogumen. Na sprehodih je govoril tako odprto, sveže in novo, da sem kar strmel in ga občudoval. Govoril je o novih zamislih, drugačni politični ureditvi, o čemer se jaz še misliti nisem upal ..."

"DOVŠKO ŽUPNIJSKO KRONIKO" (1889-1923) triglavskega župnika Jakoba Aljaža je za tisk pripravil slavist Janez Svovljšak, domačin iz Mojstrane. V njej se kaže Aljaž kot spoštovanja vredna podoba duhovnika, ki ni skrbel le za verske potrebe svojih faranov, ampak jim je bil tudi svetovalec in organizator na gospodarskem, kulturnem, planinskem in drugih področjih.

SKAVTI, ta svetovna organizacija za zdravega duha v zdravem telesu, je po skoraj petdesetih letih spet zaživela v Sloveniji, bila pa je ves povojni čas aktivna v našem zamejstvu. Letos 31. marca je bila ustanovljena Zveza slovenskih katoliških skavtinj in skavtov kot naslednica predvojne skavtske organizacije, ki je nastala pri nas leta 1922, prenehala delovati s pričetkom vojne leta 1941, po vojni pa bila prepovedana kot "imperialistična". Vzgoja mladine po skavtskih načelih službe Bogu, zvestobe samemu sebi in pomoči bližnjemu je bila prenevarna socialističnemu ideološkemu sistemu, da bi ji pustili zaživeti. Skavte

so sicer poskušali nadomestiti s taborniki, ki pa so imeli kaj malo skupnega s prvimi skavtske vzgoje.

Že v marcu ob ustanovitvi je štela slovenska skavtska organizacija sedemdeset fantov in deklet, skupine pa so za enkrat v Ljubljani, Cerknici in Postojni. Mladi kandidati se oglašajo že iz mnogih krajev.

Tako je tudi na tem področju v deželi pod Triglavom zaživela nova pomlad.

ZADNJI ČAS je precej govora in pisanja o neplačanih računih za električno energijo. Slovensko elektrogospodarstvo trpi občutno izgubo, saj mu odjemalci še za prve tri mesece leta dolgujejo 131 milijonov dinarjev. Dolžnikom grozi, da jim bodo odklopili elektriko, če računi ne bodo poravnani. A porabniki enostavno nimajo denarja. Poročilo pravi, da so največji neplačniki železarji.

NA LJUBLJANSKEM GRADU so arheologi spet odkrili nekaj zanimivih predmetov, ki so nov kamenček v mozaiku naše preteklosti. Na treh lokacijah so našli že več predmetov iz različnih zgodovinskih obdobj, ki dodatno pojasnjujejo razvoj mesta Ljubljane. Upajo, da bodo na arheološke ostanke naleteli tudi na kraju, kjer bodo kopali za temelje zgornje postaje načrtovane vzpenjače na Grad.

TOLMINCI resno razmišljajo o novih možnostih razvoja drobnega gospodarstva, ki je v zadnjih letih nekako zastalo. Menijo, da bodo še letos uresničili šest izmed stotih predlaganih projektov, s katerimi naj bi odpomogli svojemu gospodarstvu. Načrtujejo znova vzbuditi obrtno dejavnost v že dolgo zapuščene tovarniške prostore v Klavžah v Baški grapi. Zdaj imajo bolj proste roke za zasebno dejavnost, zato upajo, da ne bo ostalo samo pri načrtih.

VELENJSKI KULTURNI CENTER je pripravil kulturni večer, na katerem je bila knjiga Romana Leljaka "Teharske žive rane" povod za iskren razgovor o polpretekli zgodovini Slovencev. Razen avtorja knjige sta sodelovala še dr. Spomenka Hribar in Ivo Zajdela. Pomen raziskovanja medvojnega revolucionarnega nasilja partije in njenih povojnih pobojev ti sočev nasprotnikov je obujanje 45 let nasilno tlačnega spomina, kar pa naj narod obvaruje pred ponavljanjem podobnih napak in zločinov.

V tej luči, pravi poročilo, je nedavna izjava republiškega predsedstva o narodni in državljanski umiritvi pozitivno dejanje, saj je oblast prvič po vojni spregovorila o teh stvareh. Vendar bi s to izjavo morala nastopiti že pred leti, kajti zdaj je bil to le bolj predvolilni maneuver, zlasti če upoštevamo, da izjava govori o državljanski vojni le v prenesenem pomenu.

DEVETDESETLETNICO je obhajala slovenska Marijina družba v Trstu. Praznovanje je bil pravi dru-

zinski praznik, ki je za kratek čas povezal vsaj tri generacije družbenih prijateljev. Preko Marijinega doma v ulici Risorta 3 je tudi Avstralija dobila lepo število slovenskih deklet, ki se danes s hvaležnostjo spominjajo svojega bivanja v Trstu. Koliko dobrega je Marijina družba storila v teku devetih desetletij, pa ve samo Bog.

Ob tem jubileju so se spomnili tudi dvajsetletnice novega poslojpa in pa prenos vodstva na mlajše rame: po tridesetih letih stopa namreč msgr. Prešeren v zasluženi pokoj, njegovo mesto pa prevzema g. Marij Gerdol kot šesti voditelj tržaške Marijine družbe.

DESET LET nadpastirske službe obhaja letos ljubljanski nadškof in slovenski metropolit **dr. Alojzij Šuštar**. Dne 13. marca 1980 je od pokojnega nadškofa dr. Pogačnika prevzel vodstvo ljubljanske nadškofije in na belo nedeljo, 13. aprila, prejel škofovo posevečenje. Deseta obletnica pade torej ravno na veliki petek, in "to mi posebno veliko pove", je ob tem napisal nadškof Šuštar. Služenje v vodstvu Cerkve nikakor ni lahko, v razmerah, ki so doslej vladale v naši rodni domovini Sloveniji, pa je treba še več truda, pametne presoje, potrpljenja in molitve. S svojim umirjenim značajem in globokim znanjem je nadškof Šuštar v tem desetletju storil veliko dobrega, ne le doma, ampak tudi za krščansko Evropo in seveda med nami izseljenci. Tudi avstralski Slovenci se s hvaležnostjo spominjamo njegovega obiska v letu 1983. Zato mu zdaj ob desetletnici odgovorne nadpastirske službe še posebej iz srca čestitamo in mu želimo še dolgo vrsto let v službi Cerkve in naroda.

Da ima nadškof Šuštar velik vpliv tudi na razvoj razmer v domovini, ni nobena skrivnost. Tega se je dobro zavedala dosedanja Cerkev nenaklonjena oblast, nova pa bo znala to tudi ceniti in upoštevati. Na letošnji veliki četrtek so nadškofa obiskali predstavniki Slovenskih krščanskih demokratov, predsednik Lojze Peterle, predsednik Sveta SKD Izidor Rejc in predsednik Odbora za družino dr. Tone Kunstelj, na veliko soboto pa tudi dr. Jože Pučnik. Ob velikonočnih voščilih in čestitkah za deseto obletnico visoke službe so se pogovarjali tudi o narodni spravi in drugih vprašanih, ki zadevajo odnose med Cerkvijo in državo. Reševanje tega bo eno prvih del skupščine.

CELOVŠKI ZVON, kulturna krščanska revija, ki izhaja že sedmo leto v Celovcu ter je doslej z velikimi težavami prihajala preko meje med Slovence matične domovine, bo odslej doma tudi v Sloveniji. Celovška in celjska Mohorjeva družba sta pred kratkim podpisali sporazum o skupnem izdajanju. Gre za vzporedno, povsem identično izdajo z novim urednikom dr. Andrejem Capudrom. V časih, ki prihajajo, bo Slovenija tako revijo nedvomno potrebovala. A

Melbournskim Slovincem se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

LUCIANO VERGA & SONS
ALDO and JOE
MEMORIALS P/L

10 BANCELL STREET,
CAMPBELLFIELD, VIC. 3061

Tel.:
359 1179
A.H.: 470 4095

Vsa
dela so
pod garancijo!

najprej je na vrsti skrb za zvišanje naklade na raven, dostojno za osrednjo krščansko kulturno revijo.

ZDAJ JE PRIŠLO NA DAN in doma preko tiska v javnost, da je računalnik Slovenske izseljenske matice povezan s službo državne varnosti. Z drugimi besedami: vsak naslov, sleherni poročilo iz Slovenije v svetu, vsako pismo rojakov je bilo doslej avtomatsko na vpogled tajni policiji. . . Pa naj še kdo reče, da SIM ni bila vsa leta podaljšana roka režima, ki je izrabljala svojo "skrb za izseljence" v vse drugačne namene.

Njen tajnik Janez Rogelj zdaj napoveduje reorganizacijo z besedami, ki niso ravno preveč prepričljive: ". . . prizadevali si bomo, da bo SIM ostala avtonomna, nevladna, nestransarska organizacija. . ."

Potrebujemo organizacijo z novimi temelji, ki jo bodo vsi Slovenci izven matične domovine z veseljem sprejeli. Njen predsednik ne sme biti kak eminenten predstavnik revolucije let 1941/45, kakor koli povezan s tajno policijo ali vpliven član kake stranke. Odbor pa mora imeti tudi predstavnike nas v svetu.

VENETI NAŠI DAVNI PREDNIKI

Izredno pomembna knjiga, ki je zdaj izšla tudi v slovenščini. Avtorji Matej Bor, Joško Šavli in Ivan Tomažič prinašajo na 524 straneh nepretrgano vrsto dokazov, da smo Slovenci potomci slavnihi Venetov. Lepa in res bogato opremljena knjiga, ki je bila 15. jun. letos slovesno predstavljena v Ljubljani, pomeni prelomnico v slovenskem in evropskem zgodovinopisju.

Naročite jo pri upravi MISLI za ceno 30.— dolarjev, vključno navadna pošta. Zračna pošta po želji naročnika in z doplačilom.

Tudi druga pošiljka knjig na upravo MISLI je že pošla in smo naročili tretjo. Čim pride, bomo objavili, da so knjige na razpolago.

SLOMŠEK nam govori

Ponatiskujemo članek "Slomškove zasluge za naš narod", za katerega je bil naprošen mariborski škof Dr. FRANC KRAMBERGER ter je izšel – kdo bi si to lahko mislil še pred enim letom! – v "Naši Sloveniji – Naš delavec", uradni reviji za Slovence po svetu.

ČETRTEGA septembra 1989 je mariborska škofija obhajala pomemben zgodovinski jubilej – 130-letnico odkar je Slomšek prenesel sedež škofije iz Št. Andraža na Koroškem v Maribor. S tem je izpolnil željo, ki je bila živa med slovenskim ljudstvom že sedemdeset let pred njim. Ker za slovenskega človeka takrat ni bilo čuta in ne posluha, so bila vsa prizadevanja zaman.

Ko je leta 1846 sprejel Lavantinsko škofijo Slomšek, je nastalo med slovenskimi verniki in duhovniki spet novo in verjetno zadnje upanje. V njem so gledali tisto osebnost, ki bo zmogla tega dejanja. Niso se motili. Ob podpori sodelavcev je Slomšek kot škof zastavil vse svoje moči in ves svoj ugled. Kot mož s preroškimi uvidom v prihodnost svojega naroda je prežet z duhom slovanskih apostolov Cirila in Metoda pogumno in odločno ter v vsakem pogledu utemeljeno stopil s svojim predlogom pred takratno najvišjo državno in cerkveno oblast.

Njegov predlog je bil: koroške župnije bo izročil krškemu ali celovškemu škofu, sprejel bo vse slovenske župnije iz sekovske ali graške škofije, središče svoje "nove" škofije pa bo prenesel v slovensko okolje. Ob moralni podpori in osebni posredovanju salzburškega nadškofa Tarnoczyja je z nekoliko popravljanim predlogom uspel. Od vseh strani je dobil soglasje: od vlade leta 1854, dve leti pozneje (1856) od cesarja in naslednje leto (1857) od papeža Pija IX. Pomembno dejanje se je zgodilo 4. septembra 1859.

S tem je zbral skoraj vse Slovence na Spodnjem Štajerskem v novi, slovenski škofiji in jim ohranil vero, jezik, kulturo, narodnost, dom in rod.

S tem dejanjem je že takrat zarisal na zemljevidu Evrope našo severno mejo. Njene mejnike je postavil tako globoko in trdno, da jih nista mogli izruvati ali prestaviti proti jugu niti prva niti druga svetovna vojna. Ustavil je neusmiljeni val ponemčevanja. Rešil je nad 200.000 Slovencev med Dravo in Muro, da so

ohranili svojo narodnostno identiteto.

Poznavalci naše zgodovine soglasno priznavajo, da se slovenski general Rudolf Maister pred sedemdesetimi leti ne bi imel za kaj boriti, če Slomšek ne bi pred 130 leti prestavil škofijskega sedeža v "mesto, ovenčano z vinsko trto", kakor je sam imenoval Maribor. Če Slomšek ne bi storil to, kar je, bi naša severna meja potekala od Dravograda po vrhovih Pohorja, mimo Pragerskega, med Majšperk in Ptujsko goro, mimo Boča, Donačke gore do izvira Sotle. Vse, kar je levo od te črte, bi bilo pod Avstrijo. To mejo je Avstrija zahtevala še leta 1919.

S prenosom škofijskega sedeža je Slomšek posredno vplival tudi na dogodke v našem stoletju, na odločitve leta 1919 in 1923, ko je bilo dokončno pridruženo njegovi škofiji in s tem Jugoslaviji vse slovensko Prekmurje, Mežiška dolina in nekaj slovenskih krajev iz graške škofije.

Prenos škofijskega sedeža je dogodek, po katerem govori Slomšek še danes. Pove nam, da se zgodovina našega naroda ne pričinja šele pred petdesetimi leti ali celo pozneje, marveč njene korenine segajo do solunskih bratov Cirila in Metoda; po božji previdnosti rastejo in vedno znova poganjajo, čeprav so bile večkrat usodno ovirane. Slomšek je te korenine odkril, jih s svojim buditeljskim delom zdravil in poživljal, s prenosom škofijskega sedeža pa jih je presadil v domačo zemljo, da bi bila njihova rast obilnejša v verskem, duhovnem, kulturnem, jezikovnem in narodnostnem pogledu.

Za to preroško dejanje, ki ga je Slomšek opravil za

ceno velikih osebnih žrtev, se mu bo sedanji rod vsaj nekoliko oddolžil s postavitvijo spomenika pred mariborsko stolnico. Dogodek je predviden za letošnji september. Vsa pripravljala dela so že opravljena.

Misel o spomeniku škofu Slomšku živi med Slovenci doma in po svetu že nad petdeset let. Druga svetovna vojna je postavitev preprečila. Zato smo veseli, da je sedaj dozorel čas za njeno uresničitev. Ne potrebujemo spomenika zaradi spomenika; potrebujemo pa spomenik, ki nas bo nagovoril in nagovarjal v sedanjem trenutku naše zgodovine, spomenik, ki bo v nas budil čut odgovornosti za tiste duhovne, verske, kulturne in narodnostne vrednote, iz katerih rastemo kot narod ob severni meji in kot krajevna Cerkev ali Škofija od Save pa prek Mure.

Drugo veliko Slomškovo zaslugo za slovenski narod razodeva njegova ljubezen do mladine, skrb za njeno vzgojo in izobrazbo. Njegovo načelo je bilo: Kdor dela z mladino in za mladino, dela za prihodnost naroda in Cerkve. Redki slovenski otroci so takrat hodili v šolo, saj rednih šol ni bilo. Če pa so že bile, so bile nemške. Sam Slomšek je zapisal:

"Naši mladi so pisali svoj domači slovenski jezik v nemški pisavi, z nemškimi črkami, zato niso znali in mogli brati. Učitelji in duhovniki so slovenski vinograd po nemško obdelovali, zato ni bilo pravih sadov ne izobrazbe ne vzgoje ne omike in slovenski narod ni imel pravega obraza. Slovenske knjige ni bilo videti ne v cerkvi ne v šoli ne v domovih." Kot zasilno nadomestilo rednih šol so bile nedeljske popoldanske šole, v

katerih so se otroci in tudi odrasla mladina učili brati in pisati, a pravega uspeha ni bilo. Zato je Slomšek spisal in izdal poseben učbenik "Bláže in Nežica v nedeljski šoli". "Zlata knjižica" so ljudje imenovali to knjigo, in upravičeno, saj se je ob njej slovenska mladina izobraževala v domači hiši. Z njo je Slomšek poklical mladino v slovensko šolo; v mladih je hotel vzbuditi željo po izobrazbi, po ljubezni do šole, materinega jezika in sploh do knjig. S to knjigo je hotel slovenski mladini pozlahtniti srce, jo naučiti plemenitega mišljenja in čutenja, dobrote, poštenosti, pa tudi pobožnosti, skratka vsega tistega, kar je imenoval omika ali kultura. In prav v tem je Slomškova velika zasluga in neprecenljiva vrednost vseh njegovih učbenikov in knjig za mladino. Poznavalci našega šolstva in slovstva ga imenujejo "ustanovitelj slovenske ljudske šole in utemeljitelj slovenske mladinske književnosti".

Kar je dal Slomšek mladini s knjigo "Bláže in Nežica" in z vrsto drugih učbenikov, je dal odraslim z Mohorjevo družbo in njenimi knjigami. Že kot dekan in župnik v Vuzenici je mislil na ustanovitev "družbe za izdajanje dobrih slovenskih knjig", a ni uspel. Oblast je zavrnila vse njegove prošnje, toda Slomšek ni odnehal. Kar ni uspel kot župnik in dekan, je uspel kot škof leta 1851, ko je ustanovil "Družbo sv. Mohorja". S knjigami te družbe je Slomšek dal slovenskemu človeku izkaznico izobrazbe, spričevalo kulture in dokaz enakovrednosti drugim evropskim narodom, držeč se načela: "Sveta vera bodi vam luč, materin jezik pa ključ do zveličavne narodne omike!"

Ob Mohorjevih knjigah so se naši predniki učili pisati in brati, si utrjevali vero in poglobljali narodno zavest. Zato so Mohorjeve knjige hranili kot domačo svetinjo in jih izročali iz roda v rod z velikim spoštovanjem kot dragoceno dediščino.

Vse te Slomškove zasluge je postavil v ospredje letošnji znanstveni simpozij o Slomšku in visokošolskem delovanju v Mariboru (od 14. do 17. februarja). S prenosom škofijskega sedeža je Slomšek prenesel v Maribor tudi bogoslovno šolo, ki je bila prva visoka šola v tem mestu in kot taka predhodnica sedanje Mariborske univerze. Tudi ta šola je bila po Slomškovi zaslugi že takrat skoraj povsem slovenska. Njegovo vodilo je bilo: "K slovenskemu verniku naj pride slovenski duhovnik v domačem jeziku, da bo krščanstvo za naše ljudi nekaj domačega, ne pa tujega ali celo vsiljivega!"

Vsa našeta in še mnoga druga dela, ki jih je opravil Slomšek, potrjujejo resničnost ocene, ki jo je zapisal univerzitetni profesor dr. France Kidrič v Stanojevičevi Narodni enciklopediji: "Slomšek kot duhovnik in škof zavzema v zgodovini slovenskega naroda prvo mesto za Cirilom in Metodom."

SV. CIRIL in METOD

Fr. Basil A. Valentine, O. F. M.,
Fr. Niko Žvokelj, O. F. M.,
SS. Cyril & Methodius Slovene Mission,
Baraga House, 19 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101
Tel.: (03) 853 8118 in (03) 853 7787

Slovenske sestre – frančiškanke Brezmadežne
Slomšek House, 4 Cameron Ct., Kew, Vic. 3101
Tel.: (03) 853 9874

+ VELIKONOČNE PRAZNIKE smo po domače preživeli. Udeležba pri bogoslužju na veliko soboto zvečer na prostem pri lurski votlini je bila zaradi hladnega vremena sicer malo manjša, pa vendar zadovoljiva. Enako za glavno mašo cvetne nedelje in velike noči. – Velikonočnih spovedi je žal manj kot pred leti, obhajil pa kljub temu veliko. Ta pojav je danes splošen, a kot dušnega pastirja me le skrbi, če so res vsi pripravljeni za prejem evharistije. Vem, da se nekateri raje poslužujejo pred prazniki splošne odveze po svojih farah, a osebna spoved je za duhovno rast veliko vredna. In tudi dolžnost je za vsakega, ki se udeleži skupne odveze, da v teku leta opravi tudi osebno spoved, če mu le vest očita kak večji greh. Na ta pogoj mnogi pozabijo – v lastno duhovno škodo.

Velikonočnih darilnih kuvertic se je doslej vrnilo 402 s skupno vsoto 7,462.– dolarjev za vzdrževanje našega verskega središča. Bog povrni vsem!

+ Društvo sv. Eme se je zopet s pomočnicami potrudilo za pripravo številnih butaric, ki so bile na cvetno nedeljo pred glavno mašo hitro razprodane. Izkupiček je 361,90 dolarjev. Velikonočni srečolov pa je prinesel 752,96 dolarjev in Bog povrni vsem udeležencem. – Ker smo že pri Društvu sv. Eme, naj še dodam, da bo na **prvo junjsko nedeljo priredilo piknik**, ki se bo pričel po deseti maši v dvorani. Za jedačo in pijačo ter dobro domačo muziko bo poskrbljeno. Vsi ste dobrodošli, da po bogoslužju ostanete pri nas na kosilu in razvedrilo.

+ Prav velikonočna doba nam je prinesla v rodni domovini tudi volitve in narodovo vstajenje iz diktature v demokracijo. V kolikor smo tudi mi tukaj sodelovali s finančno in moralno pomočjo, da je DEMOS dobil absolutno večino v novoizvoljeni slovenski skupščini, smo lahko samo veseli in ponosni. Ni majhen korak – nič manjši od majniške deklaracije v letu 1917. Zato pa se čudim vsem tistim "demokratom" med nami,

pa naj bodo posamezniki ali društva, ki so hoté stali ob strani v tako važnih dogajanjih narodovega življenja. Res ne vem, kako bi opravičil to čudno nezainteresiranost. Saj skoraj pomeni zatajiti lastni narod, ki po 45 letih suženjstva diktaturi, zaradi katere smo mi danes po svetu, potrebuje in pričakuje pomoč vseh svojih zvestih članov za končno rešitev. Ko bi Slovenci tako klavrnó ravnali ob majniški deklaraciji po prvi svetovni vojni, bi bili še danes pod Avstrijo, naš narod pa v isti nevarnosti kot naši koroški bratje. Pa so tudi veri nenaklonjeni Slovenci sledili škofu Jegliču, ki je deklaracijo prvi podpisal.

+ Družinskih šparovčkov naše postne akcije "Project Compassion" se je že precej vrnilo, pa še prihajajo. Lepo prosim, pohitite z njimi, da zaključim letošnjo postno nabirko in oddam denar. Šparovčki so letos doslej zbrali vsoto 806,07 dolarjev. Bog povrni vsem družinam!

+ Na nedeljo 25. marca popoldne smo se kot narodna skupnost udeležili Marijanskega ekumenskega romanja "Walk with Mary". Zbrali smo se v katoliški stolnici sv. Patrika k škofovi maši, nato pa z molitvijo rožnega venca v procesiji odšli proti anglikanski stolnici sv. Pavla, kjer smo z večernično pobožnostjo zaključili slovesnost.

+ GLASNIKI in folklorna skupina ROŽMARIN se pripravljajo za nastop na materinski proslavi na prvo majsko nedeljo po deseti maši. Glasniki pa bodo nastopili tudi 20. maja ob dveh popoldne z nekaj drugimi etničnimi mladinskimi skupinami na koncertu, ki bo v Melba Hall melbournske univerze (Royal Parade, Parkville). Kogar predstava zanima, je seveda iskreno dobrodošel.

+ Delo za Dom počitka m. Romane gre dalje, zame in za nas vse vsekakor prepočasi, a iti mora po državnih kolesnicah, tem uradom pa se ne mudi preveč. Arhitekt končava podrobne načrte, pripraviti moramo tudi zadnji finančni obračun, potem bo zadeva stekla dalje. Vsaj upam tako, saj smo že dovolj časa zamudili, četudi ne po lastni krivdi. A s potrpljenjem se mažemo kar na debelo. Izrabimo ta čas, da nabereмо še kaj v naš Sklad. Za sleherni dar v ta plemeniti namen (darovi so "tax deductible"): Bog povrni!

+ Iskrena zahvala Zlati in Milošu Abram, Kew, da sta mi sporočila o rojakinji, ki je umrla med nami 9. marca letos. VANDA BILL! r. Čotar je po kratki bolezní zaključila zemsko potovanje v Repatriation General Hospital-u v Heidelbergu. Rojena je bila leta 1930 v Škrbini pri Komnu. Kot osemnajstletno dekle je odšla v Trst, kjer se je tudi poročila. Z možem Bertom sta emigrirala leta 1956 v Avstralijo. Poleg njega zapuščata poročeno hčerko Rozeto z vnukom in sina Maksa.

Iz naše cerkve smo imeli pogreb na veliki četrtek, ko smo spremili FRANKA (klicali smo ga MIRO) SMRDELA na pokopališče v Preston do groba, v katerem že nekaj let počiva njegova žena. Frank je bil rojen 18. septembra 1929, Selce pri Pivki. V Avstralijo je emigriral preko Trsta leta 1952 ter se leta 1955 poročil s Heleno Lenarčič, doma s Tabora (Zagorje). Mirko je bil zaradi slabih živcev dolga leta pod zdravniško oskrbo ter se zlasti po smrti zakonske družice kar ni več znašel. V ponedeljek velikega tedna, dne 9. aprila, ga je nenadna smrt rešila trpljenja ter ga sprejelo božje usmiljenje.

Ravno na velikonočno nedeljo, 15. aprila, je v Caritas Christi bolnišnici v Kew umrla DRAGICA KATIČ, iz družine slovenske matere Marije ter hrvaškega očeta. Rojena je bila 5. maja 1934 v Čačincih na Hrvaškem. Imela je dvainvajset let, ko je preko avstrijskih taborišč prišla v Avstralijo, kamor je potem sponzorirala tudi svojo mamo in brata Kreša. Lansko leto je začel na njej rak s svojo razdiralno močjo in, kot se je zdaj izkazalo, operacija ni uspela. Pogrebna maša je bila na sredo velikega tedna v farni cerkvi melbournskega okraja Hawthorn, kjer je Dragica živela in skrbela za svojo ostarelo bolno mamo, dokler ta ni bila sprejeta v geriatrično bolnišnico v Kew. Poleg nje zdaj zapušča sina Davida in brata Kreša. Vstajenja bo čakala na pokopališču v Warrandyte.

Dne 23. aprila je v bolnišnici v Warrigalu, Gippsland, umrl rojak FRED TERBOS. Živel je v Yarragonu pri svoji hčerki. Pokojnik je bil rojen 10. maja 1915 v Rušah, na avstralski celini pa je od leta 1948. Pogreb je bil v Yarragonu, kjer je našel svoj zadnji domek na tem svetu, dne 26. aprila. Pokojnik zapušča ženo Marijo v St. Albansu, enega sina (en sin pa je že nad deset let med pokojnimi) ter dve hčerki.

Preko Sydneya sem zvedel, da je že v novembru lanskega leta umrla v Melbournu VERA BOŽIK r. Dominjko, po rodu iz Srednje Bistrice v Prekmurju in rojena menda leta 1941. Pogrebna maša naj bi bila v Coburgu. To pa je vse, kar sem mogel doslej zvedeti o pokojnici. Če jo kdo pozna in ve kaj več o njej, bom hvaležen za sporočilo.

Vsem našim pokojnim večni mir vstalega Zveličarja, sorodnikom pa naše iskreno sožalje.

+ Krsti so si pri nas sledili takole: Dne 18. februarja je bil krščen **Daniel Joseph**, novi član mlade družine Alberta **Fistriča** in Julie r. Golenko, Greensborough.

Dne 24. februarja pa sta Joseph **Nemec** in Sue **Wahid** r. Koukiotis iz Dandenonga prinesla h krstu sinka. **Joseph** ga bodo klicali vse življenje.

Krstna voda je 17. marca oblila novi prirastek družine **Trinnick**. **Jessica Angela** bo ime deklici, ki sta jo iz Prestona prinesla Peter James in Helena r. Čampelj.

Dan 18. marca beleži kar dva krsta. **Samantha Marie** je doma v East Doncastru in prvorojenka Edwarda Alexandra **Kodila** ter Mirke **Mršnik**. — Za **Natasho** pa bodo klicali prvorojenko Stanislava **Barat**-a in Anite r. Krajnc, Keon Park.

Družina Franca **Vogrin** in Hedvike r. **Vogrin**, iz Lower Templestowe, je tudi dobila novi prirastek: prijazna **Frances Marie** je bila krščena dne 24. marca.

Robert Karl pa je razveselil družino Franca **Prosenika** in Grete r. **Debelak**. Na zadnji dan marca (31. 3.) so ga prinesli h krstu iz Greenvale.

Dvojčka sta bila krščena na dan prvega aprila: **Keegan Dalton Michael** ter **Jereon Blayne David**. Eden je bil ves nasmejan, drugi pa resen kot filozof — kateri po imenu pa ne bi vedel. Darko Ivan **Bencich** ter Sonja r. **Krčmar** sta ju pripeljala iz Frankston Heights.

Kot zadnjega naj omenim krst 15. aprila, ko je bil krščen **John** s svojim ljubkim kitajskim obrazkom in čopko vrh glave. Iz South Meltona sta prinesla prvorojenca Jan **Tanuška**, bivši fant Baragovega doma, in Ge r. **Liu**.

Čestitke vsem družinam, malčkom pa božjega blagoslova na pot v življenje!

+ Pa tudi brez porok ni naša kronika: Dne 17. februarja sta si pred našim oltarjem obljubila zakonsko zvestobo **Zlatko Sopčič** iz Lalozja ter **Suzana Mrzljak** iz Mill Parka, oba pa rojena v Karlovcu.

Dne 24. februarja sta se poročila **Andrej Fistrič** in **Alojzija Debevec** r. **Dolgan**. **Andrej** je doma iz Podčetrtka in vdovec po Zorki r. **Artič**, ki je umrla pred tremi leti. **Lojzka** pa je iz Knežaka ter smo pokopali prvega moža Ivana leta 1973.

Isti dan je bila tudi poroka v cerkvi Srca Jezusovega v Kew: **Aleksandra Janežič**, tu rojena hči Franca in Kristine r. **Vekar**, je dobila življenjskega druga, ki mu je ime **Tim Michael Kasimir** ter živi v Canberri.

Na dan 3. marca je bila pri nas poroka **Sonje Hrvat**, hčerke Albina Hrvat in Milke r. **Tumbas** iz North Sunshine. Njen izbranec pa je irskega rodu, doma iz Dublina, **Patrick Joseph Graham**.

Isti dan se je v farni cerkvi sv. Jakoba, Gardenvale, poročila **Amanda Linda Berič**, hči bivših Melbournčanov in zdaj Queenslandčanov Franca ter Pavle **Berič**. **Glen David Kirby** bo njen življenjski drug.

In naj omenim še poroko, ki je bila 24. marca v cerkvi sv. Avgušтина v Wodongi: **Anna Kalc** in **Jan Walker** sta si podala roke kot mož in žena. **Anna** je iz družine pokojnega Slavka in Anice **Kalc**.

Vsem novoporočenim parom iskrene čestitke nas vseh! Naj jih vse življenje spremlja božji blagoslov, ki so ga prejeli pred oltarjem!

P. BAZILIJ

BERNARDOVEMU
TISKOVNEMU SKLADU
ZA NAŠE "MISLI":

\$400.— Dušan Lajovic (v priznanje, ker so bile "Misli" prav vsa leta obstoja na strani resnice); \$200.— Niko Krajc; \$84.— Franc Saksida; \$69.— Milan Jazbec; \$50.— Jože Potočnik, S. & K. Kobal (namesto venca na grob pok. Elki Lavrenčič); \$42.— Marinka Greco; \$34.— Olga Horvat; \$28.— Dragan Živkovič; \$27.— N. N.; \$25.— Romana Favier-Zorzut; \$24.— Marija Urbas; \$22.— Ivan Mohar, Franc Bresnik, Mirko Cuderman, Anne Pančur; \$21.— Danila Dodič; \$20.— Jože Zupancič; \$17.— Stanislav Bele, Andrej Benčan; \$16.— Marta Zrim; \$14.— Angela Škofic, Anton Dolinar; \$12.— Julka Paulič, Terezija Simunkovič, Helena Berkopec, Milena Baetz, Ignac Kalister, Viktor Javornik, Maks Brunčič, Peter Tomšič, Marija Frank, Anica Markič, Angela Šuštar, Stanko Mamilovič, Stefanija Mazzitelli, Francka Butinar, Jože Konda, Ivanka Tomažič, Bernard Zidar, Ana Lesnjak, Jože Malnarič, Ivan Šuštarič, Florian Škraba, Milan Prešeren, France Končina, Ivan Pišotek, Ema Simčič, Janez Albrecht, Boža Česnik, Janez Sok, Mario Maršič, Ema Kowalski, Ivan Legiša, Jeroman Sedmak, Valentin Lenko; \$10.— Daniela Slavez; \$9.— Ivo Bavčar; \$7.— Viktor Ferfolja, Janez Kucler, Olga Mezinec, Franc Žele, Marija Valenčič, Marija Spernjak, Marija Medved, Sonja Fon, Milka Tomažič, Karolina Pečnik, Marta Aberšek, Venceslav Ogrizek, Ivan Truden; \$6.— Filip Tomažič; \$5.— Anton Brumen, Frančiška Šajn, Anna Lipovnik, Albina Barbiš, Marija Belavič. Zora Kirn, G. Č. (v zahvalo za zmago na volitvah); \$4.— Julka Vodopivec, Jože Sok, Anton Volk, Stanka Gregorič, Lojze Mavrič, Ivan Vesel, Mira Pintar, Marija Magdalenič; \$3.— Dušan Novak, Miro Bole, Rafko Lavtar; \$2.— Matija Cimerman, Anica Klekar, Pavel Rob, Franc Izanc, Ivanka Anghel, Franc Rolih, Ivan Zupan, Stojan Brne, Ivanka Jaušo-

Premakljivi svečnik

(24.)

Čez nekaj časa je župnik rekel Zorici, saj sta bila zdaj sama, kajti ti-
sti za njima so še bolj zaostali:

"Bi šla naprej, Zorica? Ko jih dohitiš, jih ustavi in počakajte, da vas dohitimo. Ni lepo, da smo se tako raztrgali. Jaz pa bom počakal tiste, ki so zadaj, saj ne morejo biti daleč. Slišim glasove."

"Pohitim naprej in jih ustavim. Če ne bo drugače, zavalim pred nje veliko skalo, da ne bodo mogli čez."

"Dobro, Zorica. Pazi, da ne boš zašla. Ne hodi naprej, dokler ne boš opazila naslednje markacije."

"Ne bom zašla. Bodite brez skrbi. Če se bom izgubila, me pa poišči-
te. Sicer pa oni spredaj ne morejo biti daleč in jih takoj dohitim."

Zorica je odhitela, župnik pa je počakal skupino, ki je bila zadaj in z
njo nadaljeval pot. Onih spredaj pa le niso in niso mogli dohiteti.

"Mislil sem, da je Zorica hitrejša. Ali pa so oni zelo hiteli, da jih ne
more ujeti."

"Ah, kaj! To so taki 'važiči'. Hočejo biti prvi na Kamniškem sedlu.
Kaj nam mar, naj bodo kar prvi! Mi bomo pa zato spočiti."

25.

ZORICA je hitela naprej. Bila je lahka, da se ji je zdelo, da bi bilo
treba samo nekoliko zakriliti z rokami in bi se dvignila v ta sveži gorski
zrak in zaplavala nad nizkimi smrekami in nad nazobčanim ostrim ska-
lovjem. Letela bi kot ptica, svobodna, brez teže. Včasih se ji je zdelo, da
sliši glasove tistih spredaj, ko pa je prisluhnila, je bila zopet povsod na-
okrog mrtva tišina. Shojena steza, ki je bila prej tako dobro vidna, je
naenkrat nekam izginila in nič več ni bilo videti, da je tu kdaj stopala
človeška noga.

"Glavno je, da nisem izgubila markacije," si je šepetala, kajti ne bi se
upala spregovoriti tega na glas, toliko je bila tišina v njej in okrog nje.

Poganjala se je od skale do skale, ki so ležale nagradene druga vrh
druge v tesnem žlebu, vedno bolj strmem in ozkem. Od časa do časa
je stopila na grušč, da se je rušil pod nogami in se usipal navzdol. Tla
so začela bežati pred njo in srce ji je poskočilo v strahu.

Za hip se je ustavila, da bi se razgledala in prisluhnila, če morda ven-
darle ne zasliši glasov onih spredaj, toda ničesar ni bilo slišati razen nje-
nega butajočega srca. Razgleda ni bilo več nobenega, kajti ob desni in
levi so jo obdajale strme skale in v smeri navzgor ni bilo videti drugega
kakor samo nagradeno skalovje v tesnem žlebu. Tu in tam je na veliki

skali bilo rdeče znamenje, kakor krvava lisa na sivem kamnu, ki je bolj grozila, kakor pa vabila. Zorica pa ni pomislila na to, da je to znamenje drugačne oblike od tistega, ki mu je sledila prej, dokler je še hodila ob župniku. Ono je imelo obliko kroga, to pa razmazane široke ravne črte.

Oh, ta njen župnik! Kako ga je imela rada vsa ta leta! Pri prvem obhajilu se mu je v imenu vseh zahvalila, tako majhna, tako drobna, da jo je župnik vzel na roke in poljubil. Ko je bilo konec osnovnošolskega pouka, je zopet njo doletela čast, da se mu je zahvalila za trud vseh osmih let in mu je v imenu vseh obljubila, da bodo vsi živeli po naukih, ki jim jih je vcepil v srce in bodo ostali Bogu zvesti do konca svojega življenja. Bilo je prelepo, čeprav so že takrat slutili, da vseh ne bo niti k mladinskemu verouku in bo skupinica začela takoj po osnovni šoli opuščati nedeljsko mašo. Župnik je to naprej vedel, oni pa so o sebi v svoji mladostni zagnanosti veliko boljše mislili, kakor so bili v resnici.

Lanske jeseni je zopet stala pred župnikom. Pa ni govorila besed zahvale, ampak prošnje:

“Rada bi šla k sestram v samostan, pa me starši ne pustijo,” je rekla, ko sta govorila že o vsem mogočem in je morala z besedo na dan, zakaj je prišla.

“V samostan, praviš?”

Prikimala je, nekaj požrla in s strahom v glasu vprašala: “Nisem sposobna za to? Ali bolje: Nisem dovolj dobra, dovolj pobožna?”

“Ne, ne, Zorica. Ni to. Ampak zakaj te starši ne pustijo?”

“Edinka sem in me hočejo imeti doma. Da dom ne propade, da se rod nadaljuje, sta rekla.”

“To je tudi meni takoj prišlo na misel, ko si povedala svojo željo. Zato sem se tako začudil.”

“Saj bi šla tudi brez dovoljenja staršev, če ni drugače.”

“Te ne sprejmejo, Zorica. Razen tega pa tudi ti sama dobro premisli, ali ni v tem, da si edinka, v nekem smislu izražena božja volja, da ostaneš doma?”

“Zakaj pa nas ni več?”

“O tem ne moremo mi soditi, ti pa najmanj. Po hudi operaciji, ki jo je tvoja mama prestala ob tvojem rojstvu, je razumljivo, da ni mogla imeti več otrok. Misliš, da bi bila ti sama, ko bi lahko bilo drugače? Bilo bi vas kakor prstov na roki. Toda v življenju je tako: kateri bi jih radi, jih večkrat ne morejo imeti, kateri pa bi jih lahko imeli, jih ne marajo. — Kdaj pa si prišla na to misel? Jo že dolgo nosiš v srcu?”

“Že v prvih razredih osnovne šole sem o tem sanjara, kako lepo bi bilo biti sestra, zbirati okrog sebe otroke, se igrati z njimi in jih vzgajati, jih voditi k Bogu. Mislila sem, da bi šla v tak red, ki pošilja sestre v misijone. Ponovno sem prebirala stare misijonske liste in veselje do tega poklica je z leti vedno bolj naraščalo. Ko pa sem svojo željo povedala staršem, sta najprej osupnila, nato je mama zajokala, da ju nimam dovolj rada, ker silim od doma, oče pa se je zamislil in samo žalostno odkimaval.”

“Moraš ju razumeti, Zorica. Ti si jima vse in se bojita, da te ne bi izgubila.”

vec, Anica Buchgraber, Joe Belovič, Francka Kotnik, Silva Krčmar, Štefan Kovač, Graciela Remec, Ivan Prugovecki, Anton Ivančič, Ivanka Kuzmanovič, Nada Troha, Slavica Hermes, Danila Štolfa, Leopold Matelič, Agata Szymanski, Marija Mivec, Drago Grlj, Jože Nemanič; \$1.— Srečko Baraga, Slava Frei, Stanko Kolar.

V POMOČ MISIJONOM IN NAŠIM POSINOVLJENIM AFRIŠKIM MISIJONARJEM:

\$400.— D. T.; \$100.— Mirko Šveb; \$50.— N. N. (za lačne otroke), Marija Truden (za misijonska vozila), N. N., A. S. (za misijonska vozila); \$25.— druž. Jože Krušec (za lačne); \$20.— druž. Alojz Gašperič, M. A. Cuderman, N. N. (za lačne), Vinko in Rajko Jager (za misijonska vozila).

MATERI TEREZIJI ZA NJENE LAČNE SIROTE:

\$500.— Š. S.; \$60.— Druž. Jože Brožič (namesto božičnih voščilnih kartic znancem); \$50.— Anica Klekar; \$20.— Druž. Anton Kristan; \$10.— N. N., Ivanka Jaušovec.

V POMOČ VZGOJI FRANČIŠKANSKIH BOGOSLOVCEV:

\$10.— Druž. Lojze Golja.

VSEM DOBROTNIKOM BOG STOTERO POVRNI!

Pogled z Gradu na središče Ljubljane

*Kmečka zveza (Oman)
in Krščanski demokrati (Peterle)
v korak Demosa (Pučnik)*

KMETSTVO ima svoje trdno zastopstvo v bodočem slovenskem republiškem predsedstvu in v parlamentu, kar je izraz volje ljudi; po številu glasov na volitvah je postala Kmečka zveza četrta najmočnejša stranka v Sloveniji, "kar je velik uspeh, če pomislimo, kako se je slovenskemu kmetu godilo v zadnjih štirih desetletjih" (Oman).

Z Demosom so "kmetje" kar v najtesnejši povezavi. "Namigi o trilih notranjih vezeh opozicije so iz trte zviti; med nami je dovolj trdnih skupnih programskih točk, kar nam zagotavlja vzajemno delovanje," je zatrjeval Oman in njegovi.

Še tesnejša pa je povezava s tretjo najmočnejšo stranko, to je s krščanskimi demokrati. "To je povsem razumljivo," je dejal Oman, "saj smo v Kmečki zvezi predvsem kmetje, slovenski kmet pa je v veliki večini veren človek, kristjan; tak je bil v preteklosti, tak je še danes. Ti dve stranki se bosta zato prej ali slej stopili v eno samo – ljudsko stranko."

O novi slovenski ustavi, preprosti, vsem razumljivi, o sestavi parlamenta, novi vladi, o temeljnih izhodiščih delovanja Demosa je na tiskovni konferenci spregovoril dr. Pučnik: "Temeljno izhodišče vsega našega delovanja je varstvo človekovih pravic, oblika parlamenta bo preprosta, kakor je po vseh demokratičnih deželah zahodne Evrope; oblika neodvisnosti Slovenije mora biti takšna, da lahko vodi svojo gospodarsko politiko, da samostojno sklepa pogodbe z drugimi narodi Evrope in

"Saj me ne bi izgubila, če bi postala sestra."

"Pravzaprav res ne. Toda doma pa le ne bi bila. Ne bi te imela ob sebi na stara leta. To bolečino in skrb moraš razumeti."

"Pa vi? Ste tudi vi proti?"

"Zdaj ne morem še nič reči. Prenaglo bi bilo, kar koli bi rekel. Moram dobro premisliti, preden ti odgovorim."

"Če po premisleku pristanete na to, boste potem govorili z mamo in atom? Ju boste skušali pregovoriti, naj me pustita, da bom šla za svojimi željami?"

"Če bom jasno spoznal, da si na pravi poti, da te res Bog kliče, ju bom skušal pregovoriti. Vendar si od mojega prizadevanja ne obetaj preveč. Starši imajo svoje poglede in v tvojem primeru so tudi čustveno zelo prizadeti, zato tudi stvarni razlogi verjetno ne bodo imeli dovolj moči."

"Pa ju prepričajte s čustvenimi razlogi."

"V tem bi me pa ti gotovo prekosila, zato bi bilo bolje, da se od te strani ti lotiš staršev."

"Kdaj mi boste povedali, kako ste se odločili?"

"Nikar preveč ne hiti. Vse to mora dalj časa zoreti v tebi. Tudi ni slabo, da si takoj od začetka naletela na težave. Tako se poklic utrdi in se stvari zjasnijo. Zdaj ti je komaj polnih šestnajst let. Nosi to misel v sebi in jo tehtaj, čakaj vsaj še dve leti, da boš stara osemnajst, potem boš ponovno vse okoliščine skrbno pretehtala. Morda ostaneš pri istem namenu, ali pa se med tem kaj spremeni in si boš našla kakšen drugačen cilj. S tvojimi starši pa bom govoril, kakor hitro nanese priložnost."

"Hvala, gospod župnik!"

"Medtem pa živi, kakor se za tvoja leta spodobi. V ničemer ne pretiravaj, tudi v pobožnosti ne, vendar veliko moli in mnogo preišluj. Poleg vsega pa bodi vesela in srečna, da si na to misel prišla, pa čeprav se pokaže, da bi bilo drugače bolje in pametneje. Prepusti se vodstvu Svetega Duha, poslušaj njegove navdihe in se po njih ravnaj. Bodi prepričana, da se bo vse dobro in lepo izšlo. Dobro in lepo pa je tisto, kar je po božji, ne po tvoji volji."

"Mislite, da bom spoznala, kaj je božja volja?"

"Boš, Zorica. Spoznala boš po okoliščinah."

"Po kakih okoliščinah?"

"Teh pa tudi jaz še ne poznam. Vse to je še v dobrih božjih rokah."

"Dve leti je dolga doba. Kaj pa, če bom medtem izgubila poklic?"

"Ne verjamem. Sicer pa je treba tudi za to moliti, da ostaneš božjemu poklicu, če te zares kliče, zvesta."

Vsake župnikove besede se Zorica spominja, kakor da je bilo včeraj. Ujeta v strmeh žlebu, kjer ni nobene trave, kaj šele grma, si šepeta s smehljajem na ustnicah:

Saj molim, vedno znova molim, da bi ostala božjemu klicu zvesta. Ni večera, da bi na to pozabila.

Kako sem zdaj sama, kakor da sem zašla v tuj, neobljuden svet kje v gorah Meseca. Nikjer ni človeka, nikjer naše skupine, ne prednje ne

zadnje, kakor da so se vsi vdrli v zemljo. Ne, saj tukaj ni zemlje, kakor da jih je gora zaprla vase. Samo veliki jastreb kroži visoko nad menoj, enakomerno kroži v istem dolgočasnem krogu, ne da bi enkrat samkrat zamahnil s perutmi. Kaj ga drži v zraku? Kakšna sila ga potiska naprej? Ga nosi samo zrak?

Tako božja milost nosi človeka, če se prepusti skrbni in močni božji roki. Nosi tudi mene božja roka? Njegova ljubeča dlan? Sem zašla sem v to samoto, da to tukaj živo občutim? Zdaj mi je jasno, da sem zašla. Toda tam zgoraj je zopet turistično znamenje, markacija. Ista krvavordeča lisa na kamenju, kakor sem ji sledila doslej. Kam me vodi? Kje je izhod iz tega mrtvega žleba, iz te ozke, puste, mrtve struge, kjer ogromni skladi skal grozeče visijo na neopazni podlagi, kakor v zraku. Naj se samo en kamen premakne, pa bo vse zdrvelo po žlebu navzdol, vse te skale, vse to nagradeno kamenje, ves ta drobir, ki se mi izmika izpod čevljev. Samo še do te krvave markacije stopim, morda se mi svet vendarle kje odpre, da bom videla, kam naj krenem. Toda saj nimam nobene izbire na levo ali na desno, lahko grem samo naprej ali nazaj.

Zakaj me nihče ne išče, saj morajo vedeti, da sem zgrešila pot? Kje je župnik? Zakaj vsaj njega ni za mano? /Nadaljevanje prih./

jugoslovanskimi narodi." Novo slovensko ustavo ima Demos že izdelano; pet skupin strokovnjakov jo je oblikovalo v 165 točkah, brošurica pa obsega 12 ali 15 strani.

Pučnik, Plut (Zeleni) in Oman so enoglasno izjavili, da je znotraj Demosa neoporečna trdnost. Lažni so glasovi, češ da bo Demosova vlada začela zamenjavati ljudi na posameznih položajih. "Nam gre za zamenjavo sistema, ne pa ljudi; kajpada sistem pa spreminjajo ljudje; o vseh bistvenih spremembah bo odločal referendum," je zatrdil Pučnik na tiskovni konferenci.

Podoba je, da se porajajo novi časi z obetavnejšo narodno suverenostjo in večjim spoštovanjem človekovih pravic.

SV. RAFAEL

*Fr. Valerian Jenko, O. F. M.,
Fr. Ciril Božič, O. F. M., /v Box Hillu, Vic./
St. Raphael Slovene Mission,
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
(P. O. Box 280, Merrylands, N. S. W., 2160)
Telefon: (02) 637 7147*

*Slovenske sestre – frančiškanke Brezmadežne
St. Raphael Convent,
311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W., 2160
Telefon: (02) 682 5478*

VELIKA NOČ je spet za nami in po praznikih smo se spet vrnili v delavniško tempo . . . Tako nekako se marsikdo oddahne od kar nekako dolgega praznovanja. Pa bi vendar ne smelo biti kot bi se nič posebnega ne zgodilo in brez slehernih posledic. Če smo postni čas in veliko noč vzeli vsaj malo resno, potem morajo biti "posledice". Namen velike noči je, da bi s Kristusom vstali tudi mi v novo, boljše in bolj krščansko ali vsaj "človeško" življenje. Naj vsak sam sebe vpraša, koliko so velike noči preteklosti in zlasti ta zadnja prispevale k temu cilju. Časopisi so od vsepovsod poročali, da je bil obisk cerkva za letošnje praznike pomenljivo večji od preteklih let. Morda je temu

vzrok, ker ljudje spoznavajo znamenja časa. Pa tudi izredne spremembe zadnjega časa v Evropi so pri tem pojavu gotovo imele svoj delež. Naj omenim, da je bilo tudi v domovini praznovanje velike noči v novih razmerah veliko lepše. Nekdo je na ta poročila pripomnil, da je to samo "obračanje plaščev". Bog daj, da ne bi bilo samo to. Vsi, ki molimo za rodno domovino, bomo sedaj te molitve gotovo še podvojili, da bi se ljudje iskreno obrnili k tistemu Odrašeniku, ki edini ne razočara.

Tudi pri nas v Merrylandu so bili obredi velikega tedna lepo obiskani, začeni s cvetno nedeljo. Le zakrament sprave je še vedno precej zanemarjen. Mislim, da je to velika škoda. Če bi bolj upoštevali pomen in vrednost tega zakramenta, bi bilo po naših družinah več soglasja. Tudi pri božjem grobu bi moralo biti več molilcev. Nekaj ur je bil Jezus v božjem grobu naše cerkve brez častilcev – kaj smo res številčno in duhovno tako slabotni? Zelo pogrešam mnoge naše družine, ki se štejejo za verne, pa so po svoje krive vrzeli v naših cerkvenih klopeh, ki nič kaj dobro ne govore za našo bodočnost . . .

Pohvaliti pa moram tiste, ki vztrajno sodelujejo pri naših cerkvenih in drugih aktivnostih ter so nam vedno na razpolago za to ali ono opravilo. Bog jim povrni! Ti bodo enkrat imeli prijetno zavest, da so storili svoje, da je naša verska skupnost živela in se razvijala.

Zahvala vsem, ki ste nam za praznike poslali čestitke, vsem, ki pomagate pri verskem središču in darujete v razne namene. Naj poudarim, da ne pri-

spevate patru, ampak vašemu verskemu središču. Pater ne bo nič nesel s seboj, kadar bo odšel. Versko središče je za slovensko skupnost in Bog mu daj še dolgo življenje. To pa zavisi od nas vseh.

Tudi naše "Pirhovanje" je doživelo lepo udeležbo. "Mavrica" je bila v res dobrem razpoloženju, kar je vplivalo na vse navzoče. — Nagradno žrebanje je naklonilo dobitke sledečim: Prvo nagrado (barvni TV) je dobila Zofka Brkovec (listek št. 04503); druga nagrada (tranzistor radio) je šla Olgi Podobnik (listek št. 01545); tretjo nagrado (knjiga "Lepote slovenskih cerkva") pa je odnesla Vida Istenič (listek št. 00135). — Hvala vsem, ki ste kupili srečke ter s tem pripomogli k odplačevanju našega dolga.

SLOVENSKE SLUŽBE BOŽJE so po običajnem sporedu in jih tokrat ne bom posebej omenjal. Naj povem le to, da bo vse srede v maju ob sedmih zvečer v **Figtree** sveta maša in šmarnična pobožnost, pri Sv. Rafaelu v **Merrylandsu** pa vse majske petke in sobote ter tudi pri nedeljskih mašah.

Canberra ima odslej službo božjo v cerkvi sv. Petra in Pavla v **Garranu**, kot jo je že imela pred leti. Čas pa bo vedno ob šesti uri zvečer. Torej se srečamo tam v nedeljo **20. maja** pri večerni slovenski maši.

POKOJNI — V ponedeljek 13. marca 1990 je umrla v Greenwich bolnišnici **DANILO MAVRIČ (MAURICE)** r. Jakin, Rodila se je 10. decembra 1928 v **Kozani (Goriška Brda)** kot hčerka Rudolfa in Marije Livije. Na Silvestrovo 1949 se je v Gorici na Piazzutti poročila z Ivanom Mavričem, po rodu prav tako iz Kozane. V Avstralijo sta prišla 18. avgusta 1950 na ladji "Fairsea". Danila je pred enim letom zbolela in kmalu so ugotovili kostnega raka. Vdano je prenašala hude bolečine in tudi vdano sprejela dejstvo, da se bo bolezen končala s smrtjo. Večkrat je prejela svete zakramente, nekaj tednov pred smrtjo tudi sveto popotnico in sveto maziljenje. Tako je prejela milost srečne smrti, za katero naj bi vsak kristjan molil vse življenje. Pri litanijah vseh svetnikov vključujemo tudi prošnjo: Nagle in nepredvidene smrti — reši nas, o Gospod! — Danila je umrla istega dne kot pred tremi leti njena mama. Pogrebna maša je bila v cerkvi sv. Mihaela, Lane Cove (Sydney) v četrtek 15. marca, pokopana pa je bila na Northern Suburbs pokopališču. Poleg moža Ivana zapuščata tudi sina Rickyja Ivana (poročen z Yvette r. Kurman) in Daniela Jadrana (poročen z Margaret r. Robinson, s hčerkama Yvette in Gabrielo), v domovini pa brata Milana.

Dne 16. marca 1990 je v Ballina Nursing Home, Pennant Hills, NSW, zaključila svojo zemsko pot **ALOJZIJA CATANIA** r. Lipovž. Rojena je bila 21. junija 1893 v Butajah v Vipavski dolini. Leta 1914 je odšla na delo v Egipt in se tam tik pred začetkom

prve svetovne vojne poročila s Klavdijem, po rodu iz Malte, po poklicu pa je bil gradbenik. Zdaj je že dolga leta med pokojnimi. Ob političnem prevratu je odšla najprej v Anglijo, od tam pa pred tridesetimi leti v Avstralijo. Pokojnica je imela dva sina: Oskar je umrl pred tremi leti v starosti sedemdesetih let, Edi pa živi neznankoje v Avstraliji. — Pogrebna maša za Lojzko je bila v North Ryde, grob pa je dobila na Field of Mars pokopališču, Ryde, NSW.

Dne 23. marca 1990 ob desetih dopoldne je v bolnišnici sv. Jožefa, Auburn, umrla **ALOJZIJA PARADISO** r. Batič. Bila je hčerka Jerneja in Alojzije r. Čibej v Lokavcu, kjer se je rodila 2. februarja 1918. Leta 1946 se je prav tam poročila z Giovannijem Paradiso, po rodu iz Rima. Poleg njega zapuščata tudi sina Luciana (41 let) in hčerko Emanuelo (39 let) por. Johnson. Družina je prišla v Avstralijo leta 1955 na ladji "Toscana". Do upokojitve je bila pokojnica zaposlena pri podjetju Hardie Ferrodo. Njeno delo je bilo v zvezi z azbestom, zato sumijo, da je bilo to vzrok njene rakove bolezni. Odšla je pripravljena s tega sveta, saj je dva dni pred smrtjo prejela sveto popotnico in sveto maziljenje. Vse življenje je ostala zavedna Slovenka, čeprav je bila poročena z možem druge narodnosti. Kot članici Triglava ji je klubski pevski zbor zapel žalostinko pri pogrebni maši v naši cerkvi in pri odtem grobu na Pinegrove livadnem pokopališču (v četrtek 29. marca).

Na cvetno nedeljo, 8. aprila 1990, je v Sydneyu umrl **JANEZ VERBEK**, rojen 4. februarja 1928 v Dražencih (Hajdina pri Ptuj). V Avstraliji je bil dolga leta, delj časa pred poroko tudi v Melbournu. Leta 1967 se je med obiskom domovine v Mariboru poročil z Ružo Ribarič. Pred leti je bil delaven član naše verske skupnosti, potem se je nekako umaknil. Pred smrtjo je živel na Thorpe Ave., Cherybrook, zaposlen pa je bil kot šofer pri mestnem avtobusnem prevozništvu. Pogrebni obred je bil ob upepelitvi na veliko sredo, 11. aprila, v Northern Suburbs krematoriju, Ryde, NSW.

Na velikonočni ponedeljek, 16. aprila, popoldne je v Calvary bolnišnici v Canberri izdihnila **ELKA LAVRENCIČ** r. Gril. Rojena je bila 4. januarja 1936 v Dolnjem Zemonu, Ilirska Bistrica, župnija Trnovo, kot hčerka Jožeta in Angele r. Brožič. Leta 1956 se je v Udinah poročila v Andrejem Lavrenčičem iz iste vasi, naslednje leto pa sta emigrirala v Avstralijo. Iz Bonegille sta se preselila v Canberro, kjer se je Andrej zaposlil v gradbeni stroki s pokrivanjem hiš. Leta 1958 se jima je rodil sin Andrej, leta 1961 pa hčerka Irena zdaj poročena Smith. Poleg moža in otrok zapuščata pokojnica tudi v Melbournu brata Jožeta, doma pa brata Slavka. — Izredna Elkina življenjska vo-

lja ji je pomagala, da se je pet let upirala neozdravljivi bolezni – raku in njena trdna vera ji je pri tem gotovo pomagala. Do zadnjega se je udeleževala nedeljske službe božje, večkrat tudi med tednom. K slovenski maši je rada prihajala in z veseljem prepevala. Kljub bolezni je ohranila vedrost in ostala nam bo v spominu z nasmejanim obrazom. Zadnje tri tedne je preživela v bolnišnici in tudi tam kljub bolečinam ohranila smisel za šalo. Redno ji je sveto obhajilo prinašal Fr. Joseph Tran, ki je še tik pred smrtjo ob njeni bolniški postelji opravil daritev svete maše za srečno zadnjo uro. – Pogrebno mašo smo imeli v farni cerkvi sv. Mateja, Page, ACT, v četrtek po veliki noči, 19. aprila. S Fr. Tranom sva somaševala Fr. Ryan in jaz. V slovenščini smo imeli vstopno pesem in prvo berilo. Ob odprtem grobu na Gungahlin pokopališču se je od pokojnice poslovil predsednik tukajšnjega društva Lojze Kavaš, Cvetko Falež pa je orisal njen značaj in njeno globoko vero ter tudi omenil, da je pokojnica svoje trpljenje darovala za blago naše domovine, ki prav v tem času doživlja prehod v demokratično svobodo.

Teden kasneje, v ponedeljek 23. aprila 1990, pa je smrt spet posegla v naše vrste: okrog sedme ure zvečer je v bolnišnici sv. Jožefa, Auburn, umrl IVAN VITEZ. Rojen je bil 4. novembra 1934 v Brestovici (Povirje) v družini Antona in Alojzije r. Pirjevec. V Avstralijo je prišel leta 1957 ter bil po poklicu pleškar in soboslikar. Pred leti je bil član našega mešanega pevskega zbora, ki ga je vodil g. Klakočer. Leta 1973 se je v Merrylandsu poročil z Margito Bulić, po rodu iz Virovitice. V zakonu so se jima rodili trije otroci: Silvia (16 let), David (15 let) in Peter Božo (14 let). Pokojnik je zbolel lani sredi decembra in odkrili so pljučnega raka. Po pogrebni maši v naši cerkvi

v petek 27. aprila je bil pokopan na Forest Lawn pokopališču v Leppingtonu. V cerkvi in ob grobu mu je v slovo zapel zbor Lipa Sydneyskega slov. društva.

Vsem sorodnikom naših pokojnih iskreno sožalje. Naj jim bo Bog – Sveti Duh uteha v žalosti in tolaži naj jih Mati božja, ki je stala pod križem svojega Sina. Vsem pokojnim naj dobri Bog nakloni večni pokoj, nam živim pa milost srečne zadnje ure!

KRSTI: Stephen Janez Rožanc, Smithfield, NSW. Oče Frank, mati Noeline r. Press. Botra sta bila Warren in Pavla Tobin. – Merrylands, 25. marca 1990.

Helen Maree Trebar, Quakers Hill, NSW. Oče Vojko, mati Teresa r. Kaposi. Botra je bila Kathy Hagerty – Merrylands, 1. aprila 1990.

David Kyle Galbraith, Blackett, NSW. Oče Brian, mati Lydia r. Lavtar. Botrovala sta Peter Lavtar in Alicia Illarzen. – Merrylands, 22. aprila 1990.

Iskrene čestitke krščencem, staršem in botrom!

POROKI: Stephen John D'Arcy, Abbotsford, NSW, sin Antona in Gladys r. May, rojen in krščen v Sydneyu, in **Kristine Špiclin**, hčerka Antona in Gizele r. Kerec. Priči sta bila Michael Hirsch ter nevestina sestra Myda Loon. – Merrylands, 18. marca 1990.

David Anthony Taylor, Drummoyne, NSW, sin Johna Alfreda in Judite Blencowe, rojen v Penrith, NSW, in **Vesna Marija Franca**, Castle Hill, NSW, hči Silvana in Zore r. Pavlovec, rojena v Sydneyu in krščena v Paddingtonu. Poroka je bila 21. aprila 1990 v anglikanski cerkvi sv. Janeza, Glebe, NSW. Škof Beda Heather je dal spregled od kanonične oblike poroke: z njegovim pooblastilom je poročal anglikanski duhovnik Rev. Hugh Scott, jaz pa sem dal paru poročni blagoslov.

Obema paroma čestitke z željo, naj ju vse življenje spremlja božja ljubezen!

P. VALERIJAN

Pomlad
v deželi
pod
Triglavom

Z VSEH VETROV

HRVAŠKA REPUBLIKA je imela tudi volitve. Prva poročila so že dospela in vedo povedati, da so bili komunisti iz hrvaškega parlamenta popolnoma odstranjeni. Z veliko večino je zmagala Hrvaška demokratska zveza, saj je dobila 85% parlamentarnih sedežev. Tako vse izgleda, da se naši sosedej Hrvati – v nasprotju s Slovenci – niso prav nič ustrašili rožljanja orožja . . .

ARMENCI po vsem svetu so se te dni javno spominjali genocida enega in pol milijona rojakov, ki so jih leta 1915, ko se je začel rušiti otomanski imperij, pobili Turki. Seveda Turki tega množičnega pokola nočejo priznati. Vendar imajo Armenci dovolj dokazov, koliko ljudi je moralo dati življenje samo zaradi pripadnosti armenskemu narodu. Petinsedemdeset let je minilo, a spomin je še živ in terja zadoščene.

VSEMIRJE nam bo bliže in bolj poznano in morda bo rešena marsikatera uganka o njegovem začetku in razvoju, pravijo Amerikanci. Spet so namreč poslali v vesolje ladjo ter je celotni projekt stal ZDA nič manj kot 2.1 bilijona dolarjev. Tokrat je vesoljna ladja opremljena s teleskopom, ki bo videl vse več kot običajni teleskopi na zemlji.

Preiskujemo za drag denar vesolje, ne znamo ali nočemo pa rešiti problemov na našem planetu. Mučijo nas nemiri in krivice, lakota, bolezn . . . Kaj nam pri vsem tem pomaga teleskop in v vsemirju zapravljeni milijoni? Res znanost mora dalje – a kar priznamo, da preradi segamo po težko dosegljivem, svetovne probleme okrog sebe pa puščamo v nemar. Pri vsakem poletu v vsemirje me navdaja ta misel – pa morda še marsikoga, ne samo mene.

MATI TEREZIJA, znana dobrotnica kalkutskih revežev in ustanoviteljica reda misijonark ljubezni, je zaprosila svetega očeta za dovoljenje, da prepusti naporno službo vrhovne predstojnice sester kaki mlajši moči. To ji narekuje starost, saj ima že 79 let, in pa splošna oslabeleost, ob kateri ji vsi zdravniki vedno bolj odsvetujejo vsakršne hujše napore.

Papež Janez Pavel II. je željo m. Terezije sprejel. Generalni kapitelj reda, ki bo izmed sester izvolil novo vrhovno predstojnico, bo 8. septembra v Kalkuti.

Red misijonark ljubezni je m. Terezija ustanovila leta 1950. Danes ima že 350 redovnih hiš po vsem svetu in 2900 članic. Je tudi edini red, ki ne čuti kri-

ze poklicev ter mu kandidatini ne manjka. Žal marsikatera izmed njih odpade, ker ne more sprejeti prevelike žrtve, katero red od nje pričakuje. Vse kaže, da bo po smrti ustanoviteljice m. Terezije ali pa morda že na letošnjem generalnem kapitlju predstojništvo moralo v marsičem ublažiti pravila, ki zahtevajo od človeka preveč. Toda ali bo potem red še tako privlačil? Se ne bo pričela tudi pri sestrah ljubezni kri- za poklicev kot po ostalih redovih? . . .

VES SVET ČAKA, kako se bo končalo v Litvaniji, kjer je tlačeni narod oklical samostojnost, Rusija pa seveda noče popustiti in tako enostavno izgubiti eno svojih republik. Litvanijo hoče zlomiti na svojstven, a prav nič človeški način. Pričela je z blokado dobave gorilnega olja in plina, zdaj pa tudi z blokado živil. Pomoč s strani svobodnega sveta visi nekje v zraku, a preizkušani narod je trden v svojem sklepu, da pridobljene svobode noče podvreči nikomur. Bo ob enotni želji celotnega naroda le zmagala demokratična miselnost o človekovih osnovnih pravicah?

ZA VELIKO NOČ so se v Moskvi zopet oglasili zvonovi znamenite pravoslavne cerkve sv. Bazilija. Ob lanskem božiču se je na trgu k poslušanju zbralo nad 100.000 ljudi, ki so vztrajali vseh petnajst minut, da so odzvonili. Tokrat so se oglasili z dovoljenjem oblasti prvič po letu 1922, ko so komunisti cerkev spremenili v muzej in niso več dovolili zvoniti.

ČUDEŽ svetega Januarija, ki se ponavlja v neapeljski stolnici, je znan po vsem svetu: dvakrat na leto se sicer strjena kri tega mučenca, shranjena v posebni ampuli, spremeni v tekočo in obratno. Zdaj sta dva zdravnika - znanstvenika zadevo temeljito preiskala. Prof. Felice D'Onofrio z neapeljske univerze ter Prof. Baima Bellome z univerze v Turinu sta ugotovila, da je kri v ampuli, ko postane tekoča, prav takšna kot bi pravkar pritekla topla iz človekove žile. Tudi njuna izjava je zanimiva. Gre za "biološki absurd, ki ga znanost nikakor ne zna razložiti", sta povedala znanstvenika.

UGOTOVITVE o ameriških otrocih so porazne. Najnovejše raziskave dokazujejo, da televizija dela ameriške otroke nasilne ter nezdravo debele. Zadnje je vzrok vsakodnevnega dolgega posedanja pred televizijskim zaslonom, prvo pa dejstvo, da otroci gledajo sporede, ki jim sleherni uro stavijo pred oči nič manj kot 25 nasilnih dejanj. V teku enega leta vidi sleherni teh TV-otrok kar 14.000 dejanj, ki so vsi v direktni zvezi s spolnostjo ter v direktni ali vsaj indirektni zvezi z nasiljem. Kako bi se sam ne nalezal krutosti?

Ameriški otrok prešedi povprečno 22 do 25 ur na teden pred televizorjem. In pri tem malo staršev zanima, kaj otrok gleda. Resno vprašanje narodne raz-

sežnosti: kakšna generacija Amerikancev bo zrasla iz teh otrok?

Nič čudnega, da sem na isti strani dnevnika, kjer sem bral to statistiko, našel tudi poročilo, da je petnajstletni ameriški študent prinesel v šolo puško ter kot svoje talce strahoval dvajset minut 22 svojih sošolcev. Na srečo je uspelo namestniku šolskega ravnatelja, da je fanta razorožil in preprečil morebitno tragedijo. Je vredno tej novici še kaj dodati? Morda lahko ponovimo prejšnje vprašanje: Kaj bo z mlado ameriško generacijo, če bo šla dalje po tej poti? . . .

ČERNOBILSKA nuklearna nesreča je takrat ubila najmanj 200 ljudi, četudi je bilo uradno objavljenih samo 31 žrtev. Tako je izjavil sovjetski zdravnik Aleksander Jakovljevič, ki je obiskal Hirošimo na Japonskem, kraj eksplozije prve atomske bombe v letu 1945. Tudi je bilo izseljenih mnogo več tisočev prebivalstva kot Sovjeti uradno priznajo. Vzelo bo sto let, da bo življenje kraja spet varno in normalno potekalo. — Ob takihle poročilih se človek šele resnično zave silne moči, s katero se igramo kot neboljjeni in nevedni otroci.

BERLINSKI ZID je padel in Zahodna ter Vzhodna Nemčija se zblizujeta in združujeta, kar je logična posledica, ki jo je lahko ves svet pričakoval. V Bonu sta se sešla zahodnonemški kancler Helmut Kohl in vzhodnonemški ministrski predsednik Lothar De Maiziere ter se razgovorila o povezavi v ekonomiji in na socialnem področju, ki naj pride v veljavo 2. julija tega leta. Seveda je to le prvi korak do novih premikov k združenju obeh Nemčij. Upajmo samo, da ne bodo spet vzklicale Hitlerjeve ideje nadvlade, ki so pred petimi desetletji evropskim narodom in vsemu svetu pripravile toliko zla in solza nedolžnih.

VELEPOSLANIKA v Vatikanu je imenovala Sovjetska zveza. Mesto je zaupala 53-letnemu Juriju Karkovu. Ne bo pa imel sedeža v Rimu, ampak bo živel v bližini in tja redno prihajal. Carska Rusija je imela svojega veleposlanika v Vatikanu, z boljševisko revolucijo leta 1917 pa so se diplomatske zveze seveda pretrgale. Zdaj po dolgih 73 letih jih je oživel novi duh, ki veje kaj močno tudi po Sovjetski zvezi ter temelji-

to spreminja njeno ozračje.

Med prebivalstvom Sovjetske zveze — računajo na 290 milijonov državljanov — je okrog deset milijonov katoličanov.

50. KONGRES za evropsko migracijo (CCMIE) je bil od 2. do 6. aprila v Aricciju blizu Rima. Za Slovence se ga je udeležil dr. Janez Zdešar, slovenski izseljenski duhovnik in delegat v Nemčiji, ljubljanskega nadškofa pa je zastopal urednik Družine Drago Klemenčič. Največ pozornosti so udeleženci posvetili pripravi daljše listine z delovnim naslovom "Za izgradnjo Evrope, ljudi in ljudstev". To listino bodo arhitekti jutrišnje Evrope morali upoštevati.

Udeležence kongresa je pri splošni avdienci pozdravil tudi papež Janez Pavel II. Poudaril je nujnost človeško urejene Evrope in zaželel, naj bi iz kamnov porušenih pregrad gradili nov evropski dom, v katerem bodo vsi evropski narodi živeli v sožitju in medsebojni pomoči. Tega pa ne bo mogoče narediti, če ne bomo v temelje položili človeških, etičnih in duhovnih vrednot, ki so oblikovale Evropo že od njene začetka in jih po najnovejših spremembah spet oživljamo.

POROČILO IZ ŠVEDSKE pravi, da je tamkajšnja luteranska Cerkev v hudi krizi, ker je že veliko pastorej prestopilo v katoliško Cerkev. Te prestopne je začel znani in priznani profesor Harald Reisenfeld, svetovni strokovnjak za razlago Svetega pisma, ki je iz luterana postal katoličan. Njegova premišljena odločitev je v javnosti silno odjeknila in še vedno odmeva. Profesor Reisenfeld je imel glavno besedo pri prevajanju Svetega pisma Nove zaveze v švedščino, ki je izšel leta 1981. Leta 1988 je vsa Švedska sledila njegovi izpovedi, ko je v intervjuju povedal, da se je za prestop v katoliško vero odločal počasi. Veliko je razmišljal in se prepričal, da mora biti edinoprava vera vesoljna, za vse narode sveta. Vedno bolj — je povedal — se je čutil v krajevni Cerkvi utesjenega. Luteranci so namreč razbiti na krajevne Cerkve, ki so brez prave povezave med seboj in tudi nimajo svetovnega središča.

Mnogi po dolgem razmišljanju sledijo klicu v Cerkev, mnogi katoličani pa ne znajo ceniti, kar že imajo.

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM

TOBIN BROTHERS
funeral directors

North Melbourne 189 Boudary Road, 329 6144

Malvern 1382 High Street, 509 4720

Noble Park 505 Princes Highway, 546 7860

Frankston 232 Cranbourne Road, 781 2115

Mentone 93 2460

NA USLUGO V ČASU ZALOVANJA

KOTIČEK NAŠIH MLADIH

DRAGI OTROCI!

Ste se že nagledali obeh deklet na sliki? Kajne, da sta fletni in slovenska narodna noša jima tako pristaja. To sta melbournski rodni sestri VERONIKA in BARBARA SMRDEL. Očka Renato je doma s Kala na Primorskem, mama Anica pa na Kočevskem.

Kadar koli se v Melbournu pripravljamo za kak nastop ali podobno prireditev, nam Smrdelovi sestrici priskočita na pomoč. Ni ju treba prositi, če bi oblekli narodno nošo in tudi za kako deklamacijo, ali pa branje berila pri slovenski maši – takoj sta pripravljeni in z veseljem. Pri tem pa tudi veš, da se bosta potrudili in res izvedli, kar sta obljubili. Slovenščino obvladata obe izredno dobro, da sta res lahko vsem slovenskim otrokom vzgled.

Obe deklici sta osem let obiskovali slovensko šolo S. D. M. na slovenskem gričku v Elthamu, pa ob enem sodelovali redno tudi pri aktivnostih našega verskega in kulturnega središča v Kew. Veronika je že končala Our Lady of Mercy College v Heidelbergu, lansko leto maturirala in zdaj obiskuje v mestu

DOMOVINA

KAJ JE, OČKA, DOMOVINA?

PESEM ŽITNIH POLJ IN REK,
GOVORICA MATERINA,
GRENKE SOLZE NJENIH VEK,
NJENIH USPAVANK MILINA;
TIH OTOČEK V JEZERU,
V DALJI GORA IN PLANINA,
ČRNI RUDNIKI NA DNU
IN NAD VSEM NEBA JASNINA.

VSA TA BEDA, VES TA BLIŠČ,
SRC SLADKOST IN BOLEČINA,
JOK OTROK, NJIH SMEH IN VRIŠČ,
RODNA KOČA IN DOLINA,
ROD, KI TU MRJÉ, ŽIVÍ,
MOLI, ČAKA BOLJŠIH DNI –

VSE TO, SIN, JE DOMOVINA,
ZEMLJA SVETA IN EDINA.

Mirko Kunčič

R. M. I. T.. Tri leta se bo posvečala znanosti domače ekonomije, ker jo veseli praktična stran življenja. Ni pa opustila pouka orgljanja, saj jo veseli tudi glasba.

Barbara je v enajstem šolskem letu istega vzgojnega zavoda – O. L. M. C. – kot je bila Veronika. Pripravljala se za maturo. Hodi tudi v sobotno šolo slovenskega jezika ter bo slovenščino vzela tudi za maturitetni predmet. Njen najljubši hobi pa je šivanje in ročna dela.

Tako smo vam predstavili naši dve dekleti. Vredni sta, da prideta v našo Galerijo mladih, kajne?

Kotičkarjem, ki so pobarvali in poslali Velikonočno nagradno slikanico, se zahvaljujem za sodelovanje. Priznam, da jih žal preveč nisem dobil, nekaj jih je pa le prišlo. Od teh je bila najboljša izbrana slikanica, ki jo je pobarval enajstletni Gregor Marinko, ki živi s starši na farmi v bližini Hamiltona, Vic.

Žal pa tvojega pisma, Gregor, ne bom mogel objaviti, ker je predolgo in tudi resno dvomim, da si ga sam napisal. Po vsebini bi sodil, da ga je v celoti sestavila mama. Tega pa ne morem sprejeti, dasi rad dopuščam pomoč. Za sodelovanje pri natečaju pa vse priznanje. Nagrado bom kmalu poslal. – Striček

MT. MEE, QLD. — Pošiljam Vam rešitev Dopolnjevanke zadnje številke. Vsa čast gospe Ivanki Žabkar, ki tako zvesto skrbi za nas ugankarje in MISLI redno zaklada s svojimi križankami. Vsaj za eno stvar ni treba skrbeti uredniku, saj ima že dovolj dela, da poskrbi za drugo. Kar zanimiva je tale ugotovitev: V zadnjih sedemnajstih letih sem zasledila v MISLIH kar 14 Dopolnjevanek in 66 Križank, morda celo več, ker mi je pri štetju nekaj izdaj manjkalo. Najlepša hvala gospe Ivanki in prepričana sem, da mislijo tako tudi drugi bralci, ki radi rešujejo križanke. Upajmo, da se ne boste nikoli naveličala s pošiljanjem, ki napravi tudi zadnjo stran vsake izdaje zanimivo ter domačo. Upamo pa tudi, da uredništvo in uprava ne bosta prenehala pošiljati MISLI med nas, saj bi jih vsi pogrešali. Dokler so samo kasne, še ni tako hudo. Je pa res, da si že med seboj telefoniramo in poizvedujemo, kaj je z njimi, če je kaj zastoja. To se pravi: da MISLI komaj čakamo, tako so del našega življenja. (Naj se ob tem opravičim za izredno povelikonočno zakasnitev. Upam, da niste preveč potrošili za telefon. - Ur.)

V nedeljo 1. aprila smo imeli na slovenskem hribovju izredni občni zbor Planinke. Dosedanja društvena pravila smo malo predelali in izpolnili. Obdržali pa smo člene, ki nam omogočajo samostojnost in povezavo z Mislimi. Člen 1. še iz leta 1955 med ostalim poudarja, da je namen društva Planinke tudi držati zvezo z ostalimi rojaki širom Avstralije preko socialno-informativnega lista Misli. Res, zakaj bi to zvezo ne ohranili? Saj zgovorno pove, da smo brisbanski Slovenci ponosni na naš list, ki je vseskozi stal na strani resnice — ta pa slej ali prej vedno zmaga. Bog

Hranite tudi v Vaši družini kaj fotografij iz prvih časov begunskega življenja in prihoda v Avstralijo? Čim starejše so, tem večja je njih vrednost, ne le za Vas, ampak tudi za zgodovino begunstva in izseljenstva. Bi jih daroval ali vsaj posodil tozadevni zbirki našega lista? — Urednik

KRIŽEM AVSTRALSKE SLOVENIJE

daj, da bi to naše prijateljstvo ostalo in prišlo v bodoče še bolj do izraza.

Naj omenim, da se bo 21. aprila v naši cerkvi tukaj gori poročil najmlajši sin **Bernardek z Moniko Gurn**. Dobro dekle je in smo vsi zadovoljni. Nima staršev in smo jo kar posvojili, zdaj bo pa še bolj naša. (Tudi moje čestitke mlademu paru! - Ur.) Po otrocih vidim, kako čas beži . . .

Vam, gospe Žabkarjevi in vsem bralcem MISLI prisrčne pozdrave! — **Anica Cuderman**.

IZ CHICAGA, Illinois, ZDA, od naše naročnice **Nežke Gaber** sta prišli ti dve fotografiji tretjega razreda (1948/49) osnovne šole znanega begunskega taborišča **Spittal ob Dravi v Avstriji**. Učiteljica razreda, ki je tudi na sliki, je **Grumova** ter živi v Milwaukeeju (Wisconsin, ZDA). Edine tri punčke med fanti so se še posebej slikale z njo. Desna deklica na sliki je **Medvedova** in živi v državi Arizoni, ZDA, lepa pa je naša naročnica **Nežka Gaber** — takrat se je pisala **Kraljič**. Ima srednje deklice pa je ušlo v pozabo. Če **Nežko** spomin ne vara, je takrat iz taborišča s svojo družino emigrirala v Avstralijo.

Nežka naproša MISLI za posredovanje, ker bi zelo rada dobila ime in naslov te svoje sošolke. Kakor so MISLI rade ustregle z objavo teh dveh fotografij, ki

sta danes že kar zgodovinski, bodo seveda rade posredovale tudi ime in naslov. Morda bo le kdo bralcev, ki je bil takrat v taborišču **Spittal**, ali pa se je srečal z dekličino družino v Avstraliji kmalu po prihodu, deklico spoznal. Morda pa je celo sama naročnica našega mesečnika ter bo presenečena, ko bo zagledala sliko svojega razreda in sebe v MISLIH . . .

Melbournskim Slovincem se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

VIZZINI MEMORIALS

Proprietor: Giovanni Verga

9 TRAWALLA AVE., THOMASTOWN, VIC.

Telefon: 359 5509

doma: 478 5375 in 478 4726

Nagrobne spomenike izvršujemo po dogovoru.

Garancija za vsako naše delo!

Vsekakor bom vesel slehernega sporočila o neznanf deklici, saj bi Nežki rad ustregel ter ji pomagal pri njenem iskanju. — Urednik

SURREY HILLS, VIC. — Dragi pater urednik, pošiljam nekaj za afriške misijone in pa za sveto mašo za pokojno prijateljico Vero Štekar. Iz domovine sem namreč prejela vest, da je po težki bolezni mirno v Gospodu zaspala moja sotrpinka iz povojnih begunjskih zaporov.

Pred vojno je bila Vera predsednica Katoliške akcije, zelo zmožna, a skromna, dobra in globoko verná. Zato ji tudi komunisti niso prizanesli. Štiri leta je bila v zaporu, ne zaradi kakega zločina, ampak samo zaradi svojega prepričanja. Bila je tudi zelo rahlega zdravja, pa so jo pošiljali delat celo na avtocesto. Ko je prišla domov, pa ni dobila nobene zaposlitve ter se je težko prebijala skozi življenje. Parkrat sem ji pomagala s svojo skromno postno nabirko, ki pa jo zdaj ne potrebuje več. — Upam, da se bo drage pokojnice spomnila tudi naša molitvena skupnica v Kew, saj je Vera bila Marijin otrok ter je večkrat poromala v Medjugorje. Morda pa bo njeno zares težko a plodno življenje v tem prelepem mesecu maju doprineslo še kakšen prirastek k naši skupnici. In naj ji bo lahka slovenska zemlja! — Tinka Urh

WARRAWONG, N. S. W. — Prav iz srca se uredništvu in upravi zahvaljujem za Misli, ki nas vedno razveselijo s svojim obiskom. Res včasih malo zakasnjeno — pa saj tudi mi zakasnimo s svojim poravnanjem naročnine. Tudi jaz sem nekam založila že pripravljene ček in mislila, da sem ga odposlala. Zdaj vam ga le pošiljam: za naročnino in dar za sklad. Prilagam pa še en ček, ki naj bo za Mater Terezijo in njene lačne sirote — v spomin na pokojnega dr. Ivana Mikula, ki

nas je svoj čas razveselil s svojim obiskom.

Želim Vam obilo uspehov pri urejanju in Vas ter vse bralce lepo pozdravljam — Ivanka Jaušovec

BUENOS AIRES, ARGENTINA — Dragi bralci, prejmite lep pozdrav iz Argentine. Ime mi je Helena Žužek in se oglasam v imenu slovenske mladine v Argentini.

Argentina je velika dežela. Glavne skupine Slovencev so v Buenos Airesu, Mendozii, Bariločah Tuucumanu. V Buenos Airesu imamo slovenske osnovne šole, slovenski srednješolski in višješolski tečaj. Sodelujemo pri mladinskih organizacijah SDO in SFZ (Slovenska dekliska organizacija in Slovenska fantovska zveza) in pri mladinskih zborih. Mesečno se pa zbiramo pri mladinskih mašah in na mladinskih dnevih.

Problemi, s katerimi se mladi srečavamo, so pa tako vam kakor nam skupni: živimo v tujem okolju, težko je ohraniti čisto slovenščino brez tujk ali mešanice s španščino, rastemo istočasno v dveh različnih kulturah. Ni lahko biti potomec Slovencev v tujini. Zato bi radi navezali stike s slovensko mladino v Avstraliji ter se začeli dopisovati. Taka povezava slovenske mladine Južne Amerike in Avstralije bi vam in nam pomagala pri nadaljnjem delovanju.

Prejmite vsi, zlasti pa mladina, prisrčen pozdrav iz Argentine. In nasvidenje — Helena Žužek

Dodajam nekaj naslovov mladih, ki bi se zeleti dopisovati z mladimi Slovenci v Avstraliji:

Helena Žužek, (22 let)	Tucumán 1561 9º p — dto 58 1050 Capital Federal ARGENTINA
Nancy Selan, (19 let)	Neuquén 48 1752 Lomas del Mirador Buenos Aires ARGENTINA
Marjana Grabnar, (18 let)	Av. de mayo 2420 1704 Ramos Mejía Buenos Aires ARGENTINA
Andreja Škraba (19 let)	Chacabuco 950 1704 Ramos Mejía Buenos Aires ARGENTINA

SLOVENIAN FUNERAL SERVICE

Funerals of Distinction

A.F.D.A.

724 5408

17 Railway Parade, Fairfield, 2165

72 3093

Sydneyskim Slovincem v času žalovanja 24 ur dnevno na uslugo: v velikem Sydneyu, na deželi, v Canberri A.C.T., kakor tudi pri meddržavnih ali prekomorskih prevozih pokojnih.

Marcelo Brula, Sgto. Cabral 468
(16 let) 1704 Ramos Mejía
Buenos Aires
ARGENTINA

Rezka Snój, Catriel 1731
(24 let) 1704 Ramos Mejía
Buenos Aires
ARGENTINA

Pismo me je presenetilo še zlasti, ker je pisano v tako lepi slovenščini. Je pa prijazno vabilo naši mladini in samo želim, da bi bilo kaj odziva z naše strani. - Ur.

CARINA, QLD. - Po daljšem molku se spet oglašam, ker so mi menda rojenice naklonile, da moram poročati o biti ali ne biti med nami. Žal moramo tudi take novice sprejeti, saj se še jeklo izrabi, kaj šele človek. Vendar skoraj nisem verjel telefonskemu sporočilu, da je med naše vrste zopet posegla bela žena s svojo smrtno koso. Tokrat si je za žrtev izbrala ANTONA PURGAJA. Sicer smo vsi vedeli, da je Tone - kot smo ga vsi nazivali - že več let bolehal ter se moral tudi predčasno upokojiti, kaj hujšega pa le nismo še pričakovali. Prestal je več operacij, končno pa kostnemu raku zdravniška veđa le ni bila kos. Dne 17. marca je bil hitro prepeljan v Royal Brisbane Hospital, a že štiri ure po prihodu se je preselil v večnost. Zapušča ženo Marijo, že poročeni hčerki Nado in Marijanko, poleg ostalega sorodstva. Po pogrebni maši smo pokojnikove ostanke spremili v krematorij, da se je uresničilo: prah si in v prah se povrneš! Obilna udeležba je dokazala, da je bil Tone med nami spoštovan in nam bo ostal v spominu. Domačim pa naše iskreno sožalje ob izgubi skrbnega moža in očeta.

Pokojnik je bil rojen 16. januarja 1926 v Pesnici pri Mariboru. Njegova mati je že davno pokojna, oče pa je umrl komaj mesec pred Tonetom (18. febr.). Marsikdo nas se ga spominja, ko je bil tu pred leti na obisku. Tone se je leta 1946 poročil z Marijo, leta 1948 pa sta dospela iz Avstrije v našo deželjo. Tako sta bila med prvimi Slovenci v Brisbanu. Rad se je odzval vabilu k ustanovitvi Začasnega prireditvenega

KDO BI VEDEL Povedati ...

... kje je **MARTIN KRŠTINC**. Njegov zadnji naslov je bil 128 Caar Street, Perth, WA 6000. Po njem povprašujejo domači iz Hruševca, p. Straža pri Novem mestu. V Avstralijo je odšel leta 1967. Doma je bil na obisku leta 1972. Po vrnitvi v Avstralijo je še enkrat pisal in se oglašil tudi po telefonu, potem o njem ni bilo več glasu.

Bi kdo vedel za **LUDVIKA MRKŠA**, katerega zadnji naslov je bil 54 Fitzroy Street, Burwood, N. S. W. in je že dolgo pogrešan ter se ne oglašja več domačim. Njegovi dve polsestri - ena iz Anglije in druga iz Avstrije - sta bili nedavno v Sydneyu ter sta ga zaman iskali.

Kakršna koli vest o obeh rojakih bo hvaležno sprejeta in posredovana domačim.

Melbournskim rojakom je na uslugo

ZOBNI TEHNIK — DENTAL TECHNICIAN

LUBI PIRNAT

18 WRIDGWAY AVE., BURWOOD, Vic.

Telefon: 288 4159

Izdelava umetnega zobovja in vsa popravila.

Full denture service and repairs.

odbora dne 25. julija 1954, še pred rojstvom Planinke. Odbor je priredil nekaj uspešnih zabav, saj smo bili vsi žejni domače besede in poznanstva. Z nastankom društva pa je odbor smatral, da dve ustanovi nista potrebni za takratno število rojakov in se je raje razšel, da se izogne kakemu sumničanju. - To povzemam iz zapiskov sej imenovanega odbora, ki so shranjeni pri meni. - Pozdravljeni! - **Janez Primožič**

REŠITEV DOPOLNJEVANKE v marčevi številki:

1. posoda; 2. zloben; 3. dolina; 4. brzina; 5. Dona-va; 6. slavno; 7. podoba; 8. drobiž; 9. čolnič; 10. brivec; 11. lenoba; 12. plašen.

Srednja vrsta črk brana od zgoraj navzdol nam pove, da ima naš svet tudi ime: **SOLZNA DOLINA.**

Rešitev so poslali: Lidija Čušin, Francka Anžin in Marija Špilar, Sestre v Slomškovem domu, Ivan Podlesnik, Vinko Jager, Štefka Bogataj, Jože Grilj, Anica Cuderman, Lojzka Pinterič, Milan Prešeren, Mario Cigoj. - Žreb je izbral za nagrado Lojzko Pinterič.

L. & E. K. Bayside Printing Service

Slovenska tiskarna

Poročna naznanila — Listke za kofete
Krstne Listke — Zahvalne Kartice
Vizitke — Pisemske Glave
Ter vse vrste knjig in računov.

Lastnik Lojze Kovačič

Very Reasonable Prices

A.H. 551 7451

89 CLARINDA ROAD, OAKLEIGH SOUTH 3167

**HEIDELBERG CABINETS
PTY. LTD.**

FRANK ARNUŠ

Priporočamo se melbournskim rojakom za izdelavo kuhinjskih omar in drugega pohištva po zmerni ceni.

7 LONGVIEW COURT,

THOMASTOWN 3074

(Bundoora Industrial Park)

TEL.: 465 0263

A.H. : 459 7275

DO YOU NEED A GOOD PLUMBER?

POTREBUJETE KLEPARJA,
VODNEGA ALI PLINSKEGA
INSTALATERJA?

Rojakom Melbournu in okolice
se priporoča in je na uslugo
JOŽE ŽUGIČ,

5 Waverley Ave., E.Kew - Tel.: 817 3631

RESNICA JE KISLA KOT CVIČEK
— PA SE OB NJEJ LE NASMEJEMO

/Uvoženo
iz domovine/

+ Najbolj trdovratni zrušijo lastne spomenike in jih uporabljajo za barikade.

+ Že petinštirideset let je na oblasti, pa kljub temu trdi, da ne verjame v čudeže.

+ Socialistično gibanje je zrastle na revnih množicah in si ves čas prizadeva, da mu ne zmanjka temeljev.

+ Dež pada zato, ker je za razliko od nekaterih politikov uvidel, da se ne da živeti v oblakih.

+ Kakšna je razlika med demokracijo in pa socializmom? — Takšna kot med stolom in električnim stolom.

+ Ali je Brežnjev res zbiral šale, ki so pripovedovale o njem? — Res. Še bolj pa ljudi, ki so jih pripovedovali.

+ Direktor reče sekretarju, naj mu pokaže svoj novo-zgrajeni vikend. Ta ga res pelje tja. Direktor se ne more načuditi čudoviti hiši.

“Le kje si dobil denar za vse to?”

Sekretar ga pelje na prag svoje vile in mu pravi: “Ali vidiš v dolini potok?”

“Seveda ga vidim.”

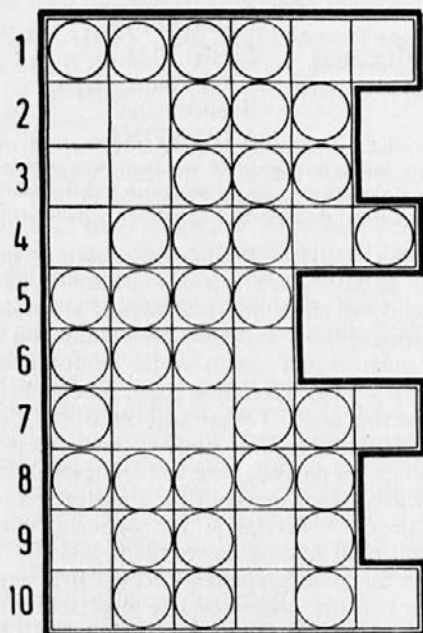
“In most čezenj?”

“Tudi.”

“No, vidiš, tam se je pričelo: en tovornjak materiala za most, en tovornjak za moj vikend. . .”

In ker si je tudi direktor že zgradil svoj vikend, bi ga sekretar rad videl. Direktor ga povabi tja, da dokaže, da ne zaostaja za njim. In sekretar se ne more načuditi tolikšnemu razkošju.

IZPOLNJEVANKA

1. ime svetovnoznanega izumitelja Tesle.
2. kraj pod Sveto goro pri Gorici.
3. žuželka, katere “poljub” ni nič kaj prijazen.
4. dom in smrtni kraj pisatelja Ivana Tavčarja.
5. naslov znanega romana Dostojevskega.
6. del sleherne knjige.
7. moškega tako kličejo v gotovi dobi življenja.
8. ime važnega prometnega središča v Sloveniji.
9. splošni izraz za prehrabena sredstva.
10. ime enega planetov našega osončja.

Črke v zarisanih krogih povedo pomenljiv ruski pregovor — če si seveda našel pravilne besede naše IZPOLNJEVANKE.

Rešitev pošljite do 12. maja na uredništvo!

“Kje pa si ti dobil denar za vse to?” ga je vprašal. In direktor ga popelje na prag svoje vile ter ga vpraša: “Ali vidiš v dolini potok?”

“Seveda.”

“In most čezenj?”

Sekretar napeña oči, končno pa mora priznati: “Ne, mostu pa ne vidim.”

“No, vidiš, namesto mostu je pa moj vikend. . .”

KRAŠKI IZLIVI – Pesmi Marcele Bole, Melbourne. Cena 7.– dol.

ISKANJE – Pesmi Petra Košaka, Melbourne. Cena 3.– dol.

CVET LJUBEZNI – Pesmi Ivana Lapuha, Melbourne. Cena 4.– dol.

SVETO PISMO NOVE ZAVEZE v prikupni žepni izdaji. Z opombami in kratko razlago težko razumljivih mest. Cena 6.– dolarjev.

KRISTJAN MOLI je naslov molitvenika s 305 stranmi. Cena 5.– dol.

HVALIMO GOSPODA je zbirka ljudskih cerkvenih pesmi (z notami) v obliki molitvenika, z dodatkom stalnih mašnih in drugih molitev. Cena je 5.– dol. Ista pesmarica v skrajšani obliki stane 2.– dol.

HOJA ZA KRISTUSOM je knjizica v obliki molitvenika, ki obsega nesmrtnne spise Tomaža Kempčana. Cena 5.– dolarjev.

SHEPHERD OF THE WILDERNESS – Angleški življenjepis misijonarja Baraga v žepni izdaji. Spisal Bernard J. Lambert. Cena 2.– dol.

DREAM VISIONS – Cankarjeva knjiga "Podobe iz sanj" v odličnem angleškem prevodu. Slovenian Research Center, USA. Cena 12.– dol.

MEN WHO BUILT THE SNOWY – O življenju ob graditvi Snowy Mountains projekta napisal v angleščini Ivan Kopal. Cena 8.– dol.

THE GLIMMER OF HOPE (Svit upanja) – Izšla v angleškem jeziku v samozaložbi pisca Jozeta Komidarja, N.S.W. Obsega spomine na Loško dolino med revolucijo in razmislija o komunizmu. Cena 6.– dol.

THE SLOVENIANS FROM THE EARLIEST TIMES – V angleščini je napisala slovensko zgodovino Dragica Gelt. S številnimi slikami opremljena knjiga je izšla v Melbourneu. Cena 22.– dolarjev.

Imamo še več knjig našega matičnega, zamejskega in zdomskega trga.

LEPOTE SLOVENSkih CERKVA je monumentalna knjiga z 283 barvnimi posnetki. Avtor slik je Jože Anderlič, besedilo pa je napisal dr. M. Zadnikar. Cena 49.– dol.

ZAPOJMO, FANTJE! je naslov žepni izdaji narodnih pesmi. Cena je samo pet dolarjev.

GORIŠKE MOHORJEVE 1990 so na razpolago. Cena zbirke štirih vrednih knjig je 35 dolarjev.

SLOVENSKO-AVSTRALSKO DRUŠTVO CANBERRA Inc.

pozdravlja vse rojake
in bralce MISLI
s prirčnim vabilom:
**KADAR SE MUDITE
V CANBERRI,
OBIŠČITE NAS!**

Vsem rojakom in njih prijateljem sporočamo: naš **DOM**, poznan pod imenom **TRIGLAV**, na Irwing Street, **PHILLIP (CANBERRA), A. C. T.**, je odprt gostom vsak dan (vključno sobote, nedelje in praznike, razen velikega petka in večera božične vigilije) od 11.30 a.m. do 11.45 p.m.

Naš bar je odprt od 11.30 dopoldan dnevno ter nudi tudi številne slovenske pijače. Kuhinja servira okusno domače pripravljeno hrano vsak dan od šestih do devetih zvečer, ob nedeljah pa tudi od poldne do druge ure in od šeste ure zvečer.

KADAR SE MUDITE V CANBERRI: DOBRODOŠLI V SLOVENSLEM DOMU!

Pri nas Vam bo tudi vselej kdo na razpolago za razne informacije o Canberri in okolici.

Naša telefonska številka: (062) 82 1083.

FOR ALL YOUR
TRAVEL REQUIREMENTS:
AIRLINES
TOURS
CRUISES
COACHES
ACCOMMODATION
TRAVEL INSURANCE

PLEASE CONTACT:
ANGIE - CHARLES - or ERIC
G R E G O R I C H

DONVALE TRAVEL

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Victoria 3109

Telefon: 842 5666

Lic. No:
30218

SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE!

POLETI DO LJUBLJANE, ZAGREBA, TRSTA in DUNAJA
/enako do RIMA, BEOGRADA, FRANKFURTA.../

Zelo dobre ekonomske prilike
za obisk lepe Slovenije
in vseh strani sveta...

*Pokličite ali obiščite naš urad za podrobnejša pojasnila,
da Vam lahko pomagamo pravočasno dobiti potni list in jugoslovansko vizo!*

Ne pozabite, da je že od leta
1952 ime GREGORICH dobro
poznano in na uslugo vsem, ki
se odpravljajo na potovanje!
PRIDEMO TUDI NA DOM!

ERIC IVAN GREGORICH
DONVALE TRAVEL
1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Vic. 3109
Telefon: 842 5666

